

๗๖
๑๑๐๗๓

M ๑๗๘๘๘

จำหน่ายออก

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชน
ในบ้านคอนทูน่าง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สมานชัย สรวงศ์ลิรี

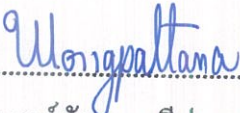
หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
 วันรับ.....
 วันลงทะเบียน... ๑๙ ก.ย. ๒๕๕๔
 เลขทะเบียน..... ๒๐๓๗๘๕
 เลขเรียกหนังสือ... ๑.๖๑๓.๘๔ ๕๑๖๒ ๑ กอ ๒๕๕๔

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. ๒๕๕๔

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระ
ของนายสมานชัย สรวงศ์ศิริ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

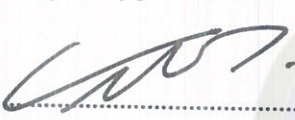
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....
(รศ.ดร.วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ)

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ดร.ภูษิต บุญทองเถิง)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(อาจารย์ปรียานุช วัฒนากุล)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ)

มหาวิทยาลัยให้รับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(อาจารย์วิทยา เจริญศิริ)

คณบดีวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

.....
(ผศ.ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....- 9 อ.ย. 2554.....พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนใน
บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผู้ศึกษา นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ **ปริญญา** ร.ม. (รัฐศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปริยานุช วัฒนกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2554

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในบ้านคอนหญ้านาง และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนใน 3 ชุมชน จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก มี 1 ด้าน คือ ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินผล และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ

2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง พบว่า 1) ผู้มีอำนาจรัฐควรเร่งดำเนินการปราบปราม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 2) หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างอาชีพให้แก่คนว่างงานในชุมชนเพื่อป้องกันความเสี่ยงในเรื่องยาเสพติด และ 3) ชุมชนควรให้กำลังใจและสนับสนุน โอกาสให้แก่ผู้ที่เลิกยาเสพติด

TITLE: People's Participation in Preventing and Problem-Solving on Narcotic Drugs at Donyanang Village, Naimuang Sub-district, Muang District, Khon Kaen Province

AUTHOR: Mr. Smanchai Srawongsiri **DEGREE:** M.Pol.Sc. (Political Science)

ADVISOR: Ms. Preeyanuch Watthanakul

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2011

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study people's participation in preventing and problem-solving on narcotic drugs at Donyanang Village and 2) to study suggestions involving with problem- and obstacle of people's participation in preventing and problem-solving on narcotic drugs at Donyanang Village. The data were collected from 300 people, The instrument of the study was a rating scale questionnaires with 0.95 reliability coefficients. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of the study were as follow :

1. The overall people's participation in preventing and problem – solving on narcotic drugs at Donyanang Village was rated at a moderate level. Considering each aspect, benefit getting was rated at a high level, problem finding, implementing and evaluating were rated at moderate level, and decision making was rated at low level.
2. Some suggestions involving with people's participation in preventing and solving drugs problems were indicated that 1) The authority agencies should urgently suppress drugs dealers and addicts 2) The local government agencies should arrange budgets for helping unemployable people to prevent them from drugs problems 3) Communities should encourage and support people who used to be drugs addict.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ปรียานุช วัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำ เสนอแนะ ปรับปรุงตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนเสร็จเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดทั้งตำรา ผลงาน และเอกสารวิชาการของทุกท่านที่ผู้ศึกษาได้นำมาศึกษา ก่อให้เกิดแนวคิดอันมีคุณค่าต่อการค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ขอขอบคุณ นายธีรพงษ์ เจริญผ่อง นางสาวนิพิพิทา กุลชิต และนางสุกัลยา สารศาสตร์ บัญชา ที่ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ ขอขอบคุณผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม ใน 3 ชุมชนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณสุภารัตน์ สรรวงศ์ศิริ ภรรยาที่เคารพ คอยเป็นกำลังใจ ช่วยเหลือ และเป็นผู้ให้การสนับสนุนที่สำคัญยิ่ง รับภาระดูแลธุรกิจการค้าแทน จนการศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ บิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

สมานชัย สรรวงศ์ศิริ

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
สารบัญตารางภาคผนวก.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	4
คำถามการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
กรอบแนวคิดการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์การศึกษา	7
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550	8
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน	10
แนวคิดการจัดตั้งชุมชนย่อยในเขตเทศบาล	14
สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบ้านดอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	17
ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และแนวคิดการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	31

หัวเรื่อง	หน้า
การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
วัตถุประสงค์การศึกษา	47
คำถามการศึกษา	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	48
การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สรุปผลการศึกษา	50
อภิปรายผลการศึกษา	52
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก แผนที่ชุมชนบ้านคอนหญ้านาง	64
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	66
ภาคผนวก ค ค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ	73
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	76
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	79
ประวัติผู้ศึกษา	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง	30
2	จำนวนความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	36
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา เสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	39
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ	40
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการตัดสินใจ	41
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการดำเนินการ	42
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการประเมินผล	43
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการรับผลประโยชน์	44
9	จำนวนความถี่ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติคของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	45

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดการศึกษา	6
---	--------------------------	---

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม	74
2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	77

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือนับว่าเป็นภูมิภาคที่มีประชากรมากที่สุดถึง 1 ใน 3 ของประเทศไทย งานวิจัยจำนวนมากได้แสดงให้เห็นว่าการเสพยา เสพติดเข้ากัน ได้ดีกับวิถีชีวิตของประชาชนในภาคนี้ ทั้งยาเสพติดที่เป็น พืชพื้นบ้าน กัญชา กระต้อม และยาเสพติดสังเคราะห์ เช่น ยาบ้า สารระเหย ฯลฯ ในการสำรวจเพื่อประมาณผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดที่ผ่านมา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 4. 2550 : 4) แสดงให้เห็นว่าผู้คนในภาคนี้ยากจนที่สุด แต่มีการใช้ยาเสพติดสูงที่สุด นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในภูมิภาคนี้รุนแรงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และผู้ว่างงาน จากข้อมูลสำรวจครัวเรือน ทั่วประเทศชี้ให้เห็นว่าผู้มีประสบการณ์ใช้สารเสพติด มักเริ่มลองใช้ครั้งแรก ในช่วงที่เป็นเยาวชน ใช้เสพติดเพื่อการบันเทิง เพื่อการสังคมกับเพื่อนฝูง เพื่อเสริมการเรียนรู้ รวมทั้งเพื่อทำให้สุขภาพจิตดีขึ้น จากความกดดันรอบข้าง เมื่อออกจากสถิติการจับกุมคดี ยาเสพติด ช่วงเดือนตุลาคม 2549 – กรกฎาคม 2550 ในคดี เสพและครอบครองจับกุมได้ทั้งหมด 4,636 คดี เฉพาะ 11 จังหวัดอีสานตอนบน พื้นที่ที่มีการจับกุมมากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่น สกลนคร อุดรธานี ส่วนอำเภอ ที่ติดอันดับการจับกุม มากที่สุด คือ อำเภอเมืองขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย และมหาสารคาม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 4. 2550 : 4)

ในอดีตหมู่บ้านคอนหญ้านาง เป็นหมู่บ้านหนึ่ง ที่ขึ้นกับ ตำบลศิลา ซึ่งอยู่ในเขตปกครอง ของอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำชุมชน ชาวบ้านมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีแบบชาวชนบทมาอย่างช้านาน ด้านเศรษฐกิจชาวบ้านส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาคเกษตรกรรม เช่นการทำไร่ ทำนา หารปลา ในบึงทุ่งสร้าง รับจ้างทั่วไป และรับราชการ ต่อมา ในปี พ.ศ. 2540 รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน กำหนดให้รัฐกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและชุมชน (เทศบาลนครขอนแก่น. 2542 : 3) ได้ขยายอาณาเขตเพิ่ม โดยหมู่บ้านคอนหญ้านางได้เป็นส่วนหนึ่ง ในการ ปกครองของเทศบาลนครขอนแก่น มีการพัฒนานำเอาความเจริญด้าน วัตถุนิยม บริโภคนิยม ในสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ ยุคโลกาภิวัตน์ เข้าสู่หมู่บ้านคอนหญ้านาง ทั้งด้านการ ปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม มีการ

เปลี่ยนแปลงมากมาย และทางเทศบาลนครขอนแก่นได้ทำประชาพิจารณ์ขอประชามติจากชาวบ้าน แบ่งหมู่บ้านออกเป็น 3 ชุมชนย่อย ได้แก่ 1) ชุมชนหลังศูนย์ราชการหมู่ที่ 14 มีผู้นำคณะกรรมการ ชุมชน ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน จำนวน 24 คนดูแลชุมชน 2) ชุมชนสามแยกบ้านคอน หมู่ที่ 13 มีผู้นำคณะกรรมการชุมชน ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน จำนวน 24 คนดูแลชุมชน และ 3) ชุมชนทางริมรถไฟ หมู่ที่ 20 มีผู้นำคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน จำนวน 24 คน ในจำนวน 3 ชุมชนย่อย มีคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี เทศบาลนครขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 72 คน (เหรียญ ประจันตะเสน : บทสัมภาษณ์)

บ้านคอนหมู่บ้านเป็นชุมชนใหญ่ มีสถาบันศึกษาดังอยู่รายรอบชุมชนหลายสถาบัน เช่น โรงเรียนเทคโนโลยี (K-Tech) โรงเรียนเทคโนโลยีธุรกิจอาชีพ (T-Tech) โรงเรียนขอนแก่น บริหารธุรกิจและธุรกิจอาชีพ โรงเรียนอนุบาลพงษ์ภิญโญ และมหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น ตั้งอยู่ข้างชุมชนย่อยสามแยกบ้านคอนหมู่บ้าน หมู่ที่ 13 ด้านประชาชน และเยาวชนที่มาจาก ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด จากหลากหลายพื้นที่ เพื่อเข้ามาอาศัยเช่าหอพักและ อพาร์ทเมนท์ที่มีอยู่มากมายในชุมชน เพื่อศึกษาในสถาบันต่างๆ ที่อยู่รายรอบชุมชน เช่น มีกลุ่ม นักเรียน นักศึกษา และกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกพื้นที่ กลุ่มคนว่างงาน ส่วนใหญ่อาศัยเช่าบ้านพักอยู่ใน ชุมชนแออัดริมทางรถไฟ เมื่อมีคนเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นจำนวนมาก เพื่อทำหน้าที่ และ บทบาทของตนเอง สิ่งที่ติดตามมาคือ ปัญหายาเสพติด ที่รัฐบาลทุกยุค ทุกสมัย ยกเป็นปัญหา ระดับชาติที่ต้องป้องกันและแก้ไขปัญหา แต่ดูเหมือนว่ายิ่งแก้ ยิ่งลุกลามมากขึ้น ชุมชนบ้านคอน หมู่บ้านที่อยู่ใกล้ถนนเช่นนี้เช่นกัน จากข้อมูลของประชาชน ที่รักความเป็นธรรมได้แจ้งเบาะแส ร่วมกับผู้นำชุมชน ที่เฝ้าระวัง ปัญหายาเสพติดได้ประสานกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกันจับกุม เยาวชน นักเรียน นักศึกษาตามหอพักต่างๆ ในชุมชน ตามนโยบายของรัฐบาล ที่ประกาศให้พื้นที่ หมู่บ้าน/ ชุมชนปลอดจากยาเสพติดให้เป็นพื้นที่สีขาวจาก (ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ขอนแก่น. 2553 : 3) ในการกวาดล้าง และจับกุมแบ่งผู้ต้องหาออกเป็นกลุ่มๆ ได้ดังนี้ กลุ่มเยาวชน อายุ 15-18 ปี ที่ไม่ยอมเรียนหนังสือรวมตัวกันตั้งแก๊งมอเตอร์ไซด์ซึ่ง ซื่อขายยาเสพติดเคลื่อนที่เร็ว โดยมอเตอร์ไซด์เป็นพาหนะ จำนวน 8-10 คน ยาเสพติด ที่ค้นพบได้แก่ กัญชา สารระเหย กาวยาง กระป๋อง และทินเนอร์ กลุ่มนักเรียน อายุ 15-20 ปี เป็นนักเรียนอาชีพที่มีแววมุกกัน ในหอพัก ยาเสพติดที่ค้นพบ ได้แก่ กัญชา ยาไอซ์ และยาบ้า แต่มีจำนวนไม่มากนัก และกลุ่มแรงงานรายวัน อายุ 15-40 ปี ส่วนใหญ่อยู่ในสายแรงงานก่อสร้าง สถานที่พักอยู่ชุมชนย่อยริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20 ซึ่งเป็น ชุมชนแออัด มีปัญหา หลากหลาย มีการทะเลาะวิวาทเป็นรายวัน ในบางครั้งถึงแก่ชีวิต ยาเสพติดที่ ค้นพบ ได้แก่ ยาทัมใจ ยาห่าน ยาอี และยาบ้า (สังวาลย์ สอนผา : บทสัมภาษณ์)

การจำหน่าย ยาเสพติดในชุมชน มีความซับซ้อนหลากหลายวิธี ผู้ค้า นอกจากจะเป็นบุคคลภายนอกชุมชน มีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง และส่วนหนึ่งจะเป็นนักเรียน นักศึกษาในสถาบันต่างๆ ในชุมชน เป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดจะแฝงตัวร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ในหมู่ นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ดูกลมกลืน ไม่ให้เป็นที่สังเกต จากฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ในสถาบันศึกษานั้น กิจกรรมที่นักเรียน นักศึกษาที่ผู้จำหน่ายยาเสพติดเข้าไปร่วม เช่นการจัดแข่งกีฬาภายในสถาบัน การมีส่วนร่วมออกไปทำกิจกรรมประสัมพันธ์ต่างๆ นอกสถาบันศึกษา ในความเคลื่อนไหวเหล่านี้ ประชาชนผู้มีจิตสาธารณะได้แจ้งให้ผู้นำชุมชนทราบมาโดยตลอด แต่ผู้นำชุมชนไม่มีอำนาจในการจับกุมได้ แต่เฝ้าระวัง และรายงานเบาะแสให้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับผิดชอบในเทศบาลนครขอนแก่นทราบเท่านั้น ในสภาพปัจจุบัน ได้เกิดปัญหาเล็กน้อยในชุมชนสามแยกบ้านคอนหวานาง หมู่ที่ 13 ซึ่งเป็นย่านธุรกิจการค้า เป็นประจำ ร้านค้าถูกขโมยสินค้า บ้านเรือนถูกจี้ดแะงะ ขโมยทรัพย์สิน ไม่เว้นแม้แต่ร้านขายทองรูปพรรณที่ชุมชนหลังศูนย์ราชการถูกจี้ดแะงะ ในยามวิกาลได้ทองไปจำนวนไม่น้อย ตำรวจจับคนร้ายได้ ปรากฏว่าคนร้ายเป็นนักศึกษาที่มหาลัยแห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมาเช่าห้องพักในชุมชนย่อยหลังศูนย์ราชการ เพียงเพื่อต้องการเงินซื้อยาเสพติด และเที่ยวเตร่ (นางสำนึก เพชรนาค : บทสัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การเน้นการปราบปรามอย่างเดียวไม่ทำให้ปัญหายาเสพติดหมดไปได้ ผู้นำชุมชนควรมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันให้การศึกษา ด้านความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ใช้แรงงานในชุมชนให้รู้ว่าคุณและโทษของยาเสพติดเป็นเช่นไร การปรับสิ่งแวดล้อมในชุมชน ด้วยการสร้างลานกีฬาด้านยาเสพติด กิจกรรมการแข่งขันกีฬาเยาวชน หมู่บ้าน/ชุมชน โครงการกิจกรรมหลังเรียน(เพิ่มพื้นที่เชิงบวก) เพื่อให้เยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด การดำเนินงานประชาสัมพันธ์คิงภาคประชาชนในส่วนต่างๆ ของชุมชน และนอกชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากๆ เป็นการ สะท้อนถึงความเป็นปรีกแผ่นของชุมชน ความสามัคคี การมองปัญหายาเสพติด ควรเป็นปัญหาของชุมชนที่ทุกคนในชุมชนต้องร่วมกันแก้ไข องค์กรของรัฐก็คือนำชุมชนต้อง เป็นตัวกลางประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน ให้เข้ามามีบทบาทสนับสนุน กระตุ้นให้กำลังใจ จัดเวทีให้ประชาชนในการวิเคราะห์และหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้กับชุมชนอื่นและเคารพบทบาทของชาวบ้านเป็นผู้ตัดสินใจ ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนได้ผล/การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงต้องเป็นการกระทำร่วมกันของทุกคน ทุกองค์กรทุกหน่วยงานในชุมชนเพื่อให้การดำเนินงานป้องกัน และการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำเนา ไชยเสน. 2542 : 30-33)

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะประชาชนคนหนึ่ง ที่เป็นเจ้าของกิจการ ธุรกิจค้าปลีก และอุปกรณ์ก่อสร้าง ในชุมชนสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13 ตระหนักดีว่า ภัยเสพติด เป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อชุมชน ตลอดจนถึงประเทศชาติ เพราะฉะนั้นในฐานะ ผู้ศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ต้องการมีส่วนร่วมช่วยเหลือ แสดงความคิดเห็นในบางครั้งต่อประชาคมในชุมชน และต้องการศึกษา การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ของประชาชนในชุมชน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่เข้ามามีส่วนร่วมใช้ความรู้ความสามารถในการคิดค้นหาปัญหา และสาเหตุ การวิเคราะห์ วางแผนแก้ไข ตัดสินใจดำเนินการ ประเมินผล การรับผลประโยชน์ และ นำผลของการศึกษาไปสู่ การปฏิบัติที่ดี ทำให้ชุมชนมี เกาะป้องกันปลอดภัยจากยาเสพติด สามารถพึ่งตนเองได้เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มั่นคง น่าอยู่ และยั่งยืน

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำถามการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับใด
2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีอะไรบ้าง

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาดังนี้มุ่งเน้นศึกษา การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง โดยมีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาได้กำหนดเนื้อหาการศึกษาที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนบ้านคอนหญ้านาง โดยมุ่งเน้น

1.1 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนในชุมชนบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ

1.1.2 การมีส่วนร่วมตัดสินใจ

1.1.3 การมีส่วนร่วมดำเนินการ

1.1.4 การมีส่วนร่วมประเมินผล

1.1.5 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1.2 ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ชุมชน ดังนี้

1.2.1 ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14

1.2.2 ชุมชนสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13

1.2.3 ชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20

บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น มี 3 ชุมชน โดยแยกเป็นเพศชาย 571 คน เพศหญิง 630 คน จำนวนทั้งสิ้น 1,201 คน (สำนักทะเบียนราษฎรเทศบาลนครขอนแก่น. 2550 : 1-2)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 3 ชุมชน รวมทั้งสิ้น 300 คน โดยใช้สูตรคำนวณของยามานะ (Yamane)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

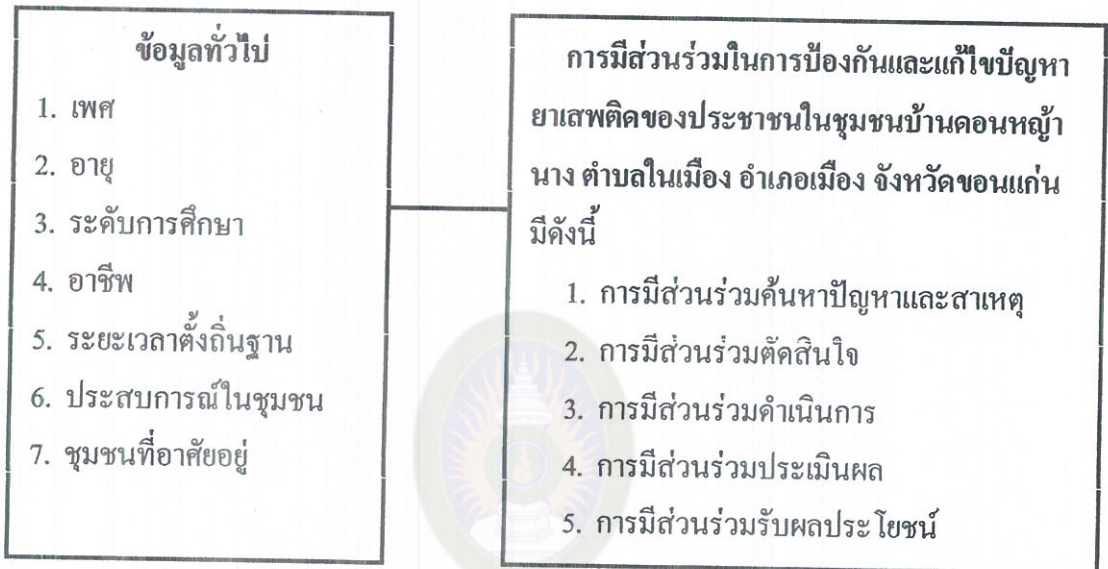
พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดระยะเวลาจาก มิถุนายน 2553 – มกราคม 2554

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาจึงได้ประยุกต์ใช้แนวคิด การมีส่วนร่วมของอภินิหาร รพีพัฒน์ และปรีชาติ วลัยเสถียร กับคณะ เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนทัญนาง ตำบล ในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนบ้านคอนทัญนาง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด หมายถึง การที่ประชาชน มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ ร่วมดำเนินการวางแผนการปฏิบัติงานที่จัดทำไว้ร่วมการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหา นำเสนอปัญหา กำหนดแนวทาง แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์หาสาเหตุปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเสพติด ของชุมชน

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการปฏิบัติงาน เป็นขั้น เป็นตอน การกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์การ

ตัดสินใจกำหนดวิธีการและแนวทางดำเนินการ การขออนุมัติงบประมาณ การประเมินผลงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการสนับสนุน ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน ประสานงานขอความช่วยเหลือจากภายนอก การจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ประชาชน จัดกิจกรรมลานกีฬา ชี้นำจนถึงโทษภัยยาเสพติดผ่านหอกระจายข่าว จัดอบรมแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำชุมชนอื่นในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมประเมินผลเป็นระยะ การตรวจสอบประเมินผล การทำงานเพื่อค้นหาข้อบกพร่อง การรายงานผล การแสดงความคิดเห็นตรงไปตรงมาและการประเมินผลสรุปรวบรวมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน

5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชน มีความมุ่งมั่น มีความภูมิใจ ได้รับคำชมเชยจากการดำเนินงาน ทำให้ชุมชนปลอดภัย ครอบคลุม มีความอบอุ่น และรับใบประกาศเกียรติคุณ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน

ประชาชน หมายถึง บุคคลชาย-หญิง ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 3 ชุมชน รวมทั้งสิ้น 1,201 คน ได้แก่

1. ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14 เพศชาย 179 คน เพศหญิง 211 คน
2. ชุมชนสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13 เพศชาย 239 คน เพศหญิง 249 คน
3. ชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20 เพศชาย 157 คน เพศหญิง 166 คน

ประโยชน์การศึกษา

ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง และทราบข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน บ้านคอนหญ้านาง เพื่อนำผลจากการศึกษารั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550
2. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. แนวคิดการจัดตั้งชุมชนย่อยในเขตเทศบาล
4. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
5. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และแนวความคิดป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

เป็นรัฐธรรมนูญ ฉบับแรกที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงประชามติ รับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ เป็นการเพิ่มบทบาทภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นจากเดิม บทบาททางการเมืองที่มีไว้เฉพาะนักการเมืองเท่านั้น เพิ่มการส่งเสริมให้สิทธิเสรีภาพประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเต็มที่ซึ่งได้กล่าวโดย สรุปได้ 3 ประการ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติ

โดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การกำหนดให้มีองค์กรอิสระที่ประกอบด้วยตัวแทนของภาคประชาชนทำหน้าที่เสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นในเรื่องสำคัญต่ออนาคตของชาติ อาทิเช่น สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ องค์กรผู้บริโภค องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น

โดยการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางลงไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้นทั้งในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

3. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

3.1 การให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมการตัดสินใจทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ได้แก่

3.3.1 ร่วมรับรู้ โดยกระบวนการ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 การให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.3.2 ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ชุมชนท้องถิ่น และบุคคล สามารถร่วมกับรัฐตัดสินใจในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในรูปแบบการจัดทำ ประชาพิจารณ์

3.3.3 ร่วมดำเนินการ โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่อยู่ ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด

3.3.4 ร่วมตรวจสอบ โดยประชาชน สามารถเข้าชื่อเสนอให้ถอดถอนผู้ดำรง ตำแหน่งระดับสูงทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ได้ทั้งการให้สิทธิไว้แก่ประชาชนนำเรื่องไป ร้องเรียน ต่อศาลปกครองผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สดง ปปช และ ปปง. เพื่อให้องค์กรอิสระเหล่านี้สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐได้

3.2 การให้ประชาชนมีส่วนร่วม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดไว้ในบทบัญญัติ ดังนี้

มาตรา 3 อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย

มาตรา 66 ขยายสิทธิชุมชน โดยการเพิ่มสิทธิชุมชน และชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้ ครอบคลุมถึงกรณีการรวมตัวกันของบุคคลขึ้นเป็นชุมชน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นการรวมตัวกันมา เป็นเวลานานจนถึงถือว่าเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม

มาตรา 78 รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนด นโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้ง การ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

3.3 การมีส่วนร่วมของพลเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวทาง ดังนี้ (กรมการปกครอง. 2544 : 40 - 46)

3.3.1 การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง และสมัครเลือกตั้ง ต้องเป็นสมาชิก สภาท้องถิ่น

3.3.2 การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อาทิ การเข้าร่วมสังเกตการณ์การ ประชุมสภาท้องถิ่น การใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เป็นต้น

3.3.3 การให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเสนอปัญหา ความต้องการของประชคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล ประชาคมเมืองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปพิจารณาร่วมเป็น คณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่พิจารณาแผนงาน/โครงการ ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนา และร่วมเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นพิจารณา

3.3.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง การดำเนินกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ที่มุ่งเน้น คน เป็นสำคัญมากกว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทางรัฐบาลได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบนลงล่าง (Top down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom - up) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ (Oakley, 1984 : 34-35) ได้กล่าวว่า แนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้ เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหายในกระบวนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมาย ปัจจัย ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน รูปแบบของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมไว้มากมาย ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมากล่าวไว้เท่าที่จำเป็นและสอดคล้องในการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น จากข้อมูลในการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ชุมชน พบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน เกิดจากประชาชนเกรงกลัวผู้มีอิทธิพล เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ความอยากลงของวัยรุ่น ประชาชน ผู้ใช้แรงงาน และปัญหาครอบครัวขาดความอบอุ่น มีการทะเลาะเบาะแว้ง จากการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนได้ให้ทัศนะว่า ปัญหาเสพติดจะหมดไปได้ ต้องมาจากความเอาใจใส่ดูแลปราบปรามอย่างจริงจังของหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชนต้องมีความเข้มแข็ง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และรวมทั้งประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมช่วยกันสอดส่องดูแล มีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้าน ไม่ค้า และไม่เสพ ยาเสพติด ครอบครัวต้องคอยสอดส่องดูแล แนะนำ บุตรหลาน องค์กร เช่น สถาบันศาสนาต้องเข้ามามีบทบาทให้ความรู้ อบรมสั่งสอน รัฐมีหน้าที่ป้องกัน โดยการหางานหรืออาชีพเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดในทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องไม่มีผู้มีอิทธิพล และรวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างจริงจัง และมีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

อคิน รพีพัฒน์ (2527 : 107 - 108) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ที่ทำทุกอย่างซึ่งไม่ใช่การกำหนดจากภายนอกแล้วให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากแต่ทุกอย่างจะต้องเป็นเรื่องที่ประชาชนต้องคิดเองซึ่งอาจแบ่งการมีส่วนร่วมออกได้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหา และสาเหตุ ตลอดจนแนวทางแก้ไขที่เป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์กรของรัฐ ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อปฏิบัติ
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการเลือกแนวทาง และการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เป็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อจากการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุ
3. การมีส่วนร่วมดำเนินการ ในกิจกรรม ที่เป็นการมีส่วนร่วมในการทำงานขององค์กรของรัฐ ซึ่งประชาชนเข้าร่วมกับเจ้าหน้าที่ขององค์กร ในชุมชนที่ร่วมกันปฏิบัติงานกันอยู่
4. การมีส่วนร่วมในการประเมิน และติดตามผล เป็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานซึ่งถือได้ว่าเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่จะป็นเครื่องชี้ว่าแผนการดำเนินงานเป็นอย่างไร การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล จะทำให้การประเมินอาจมีความเป็นกลางมากยิ่งขึ้น และเพิ่มความเชื่อถือในการดำเนินงาน
5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะป็นประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล ก็จะทำให้ผู้ได้รับมีความภูมิใจ และมีกำลังใจในการปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อความเจริญของชุมชน และยั่งยืนต่อไป

ในความหมายของ อคิน รพีพัฒน์ ทั้ง 5 ข้อนี้ ท่านต้องการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Organizer) เข้าไปเรียนรู้จากประชาชน เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิใช่ผู้รอบรู้ไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง และหลายสิ่งหลายอย่างประชาชนรู้ดีกว่า ในการทำงานจึงใช้วิธีตั้งคำถามให้ประชาชนเป็นผู้คิด และสิ่งที่ประชาชนคิด นั่นคือข้อมูลในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติร่วมกัน และเป็นการทำให้ประชาชนหรือผู้นำชุมชนตระหนักในหน้าที่ การเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและความจำเป็นในการรวมกลุ่ม เพื่อที่จะได้ระดมทรัพยากรทั้งหลายมาใช้ดำเนินการร่วมกัน แต่ถ้าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้แนะนำ เป็นผู้กำหนดให้ แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรอบรู้มากกว่าประชาชน ประชาชนก็จะพึ่งพารัฐอย่างเดียว โดยที่ไม่รู้จักรับผิดชอบปัญหาของตนเองในชุมชนซึ่งผิดกับหลักการสังคมสงเคราะห์ ที่ต้องการพัฒนาคนให้รู้จักพึ่งตนเองมากกว่า แทนที่จะคอยพึ่งพารัฐ เพียงแต่ฝ่ายเดียว การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมค้นหาปัญหา ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกัน

ดำเนินงาน ร่วมกันประเมินผล และมีส่วนรับผลประโยชน์ร่วมกัน จัดการกับปัญหาของตนเองในชุมชนได้ในที่สุด ประชาชนก็จะบอกว่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น เขาทำกันเอง ฟังตนเอง โดยที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือ ชุมชนต้องรับผิดชอบชุมชนได้ ชุมชนเท่านั้นที่จะแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ ชุมชนต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันได้จึงจะเข้มแข็ง และยั่งยืน

สุชาดา จักรพิสุทธิ์ (2547 : 15 - 16) ศึกษาเรื่องชุมชนกับการมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคมองค์กรต่างๆ ในชุมชนประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชน ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากการเกี่ยวข้องทางจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่การเกี่ยวข้องทางด้าน จิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

ความหมายจากแนวคิด และทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถแยกประเด็นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดจาก เป้าหมายที่ต้องการ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณีความผูกพัน การเสริมแรง โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน ความคาดหวังในสิ่งที่ต้องการ โดยมีพื้นฐานการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
2. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
3. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี
4. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความเสน่หา

จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม

ปรีชาดี วลัยเสถียร และคณะ (2546 : 201 - 202) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนในการพัฒนาซึ่งเป็นการวัดเชิงคุณภาพ ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา เป็นขั้นเป็นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และเสนอปัญหาภายในชุมชนให้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการด้วย

2. ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนในการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่จะใช้

3. ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นการดำเนินการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุน ทุน วัสดุ-อุปกรณ์ และแรงงาน หรือเข้าร่วมในการบริหารงาน ประสานงาน และดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินว่า การพัฒนาที่ได้กระทำในรูปของการประเมินย่อย เป็นการประเมินผลก้าวหน้าเป็นระยะๆ หรือกระทำในรูปของการประเมินผลรวมซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอด

5. การมีส่วนร่วมในขั้นการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทางด้านวัตถุ และจิตใจ

ความหมายของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอยู่ 5 ด้านด้วยกัน คือ

- 1) การเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การค้นหาสาเหตุของปัญหาของชุมชน
- 2) การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาทรัพยากรที่จะใช้
- 3) การเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาในการสนับสนุนทุน ทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์
- 5) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนาด้านวัตถุและจิตใจ

จากการศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาจึง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลต่อความต้องการของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ในการที่จะให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึง วิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชน มีความแตกต่างกันใน ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชน ตามแนวคิดของ ปรีชาดิ วลัยเสถียร และคณะ และแนวคิดของ อคิน รพีพัฒน์ สามารถจำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมตามแนวคิดทั้ง 2 แนวคิดดังกล่าว มีขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาเสพติด
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

เสพติด

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลจากการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวคิดการจัดตั้งชุมชนย่อยในเขตเทศบาล

1. แนวทางการจัดตั้งชุมชนย่อย

ความหมายของชุมชนย่อย หมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาล และสุขาภิบาลที่ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยมีสภาพพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ร่วมกัน เช่น ในเขตแนว ถนน ตรอก ซอย อาคาร เรือนแถวเดียวกัน หรือมีลักษณะเป็น กลุ่ม หรือ พื้นที่เดียวกัน อาทิ คุ่มต่างๆ ชุมชนแออัด หรือ หมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น

เหตุผล ในการจัดตั้งชุมชนย่อย สภาพปัญหาชุมชนในเขตเทศบาล เป็นชุมชนซึ่งอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เมื่อเปรียบเทียบกับชุมชนนอกเขตเทศบาล โดยทั่วไป ชุมชนในเขตเทศบาล ยังขาดตัวกลาง ซึ่งทำหน้าที่ประสานระหว่างชุมชนกับเทศบาล หรือส่วนราชการต่างๆ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับชุมชนนอกเขตเทศบาลก็จะมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สภาตำบลและคณะกรรมการหมู่บ้านทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ แทนประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนั้น

กระทรวงมหาดไทย (2534 : 3) เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งชุมชนย่อยในเขตเทศบาล เมืองเป็นรูปธรรมมากขึ้น กรมการปกครองจึงได้มีหนังสือ ที่ มท 0413/ว 1553 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2530 เรื่องการจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อพัฒนาเทศบาล และสุขาภิบาล แจ้งให้เทศบาลและสุขาภิบาลทั่วประเทศดำเนินการจัดตั้งชุมชนย่อย ตามแนวทางที่กำหนดไว้ดังนี้

1. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานให้ชัดเจน และแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการชุดหนึ่งเพื่ออำนวยการ ประสานงานและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนย่อยและมีที่ปรึกษาตามความจำเป็นและเหมาะสม
2. พิจารณาชุมชนที่เห็นสมควรหรือที่ชุมชนร้องขอให้มีการจัดตั้ง เพื่อเป็นตัวแทนชุมชน
3. แบ่งชุมชนย่อยตามสภาพพื้นที่ หรือแนวถนน หรืออาคารเรือนแถว ตามความเหมาะสม

4. ตำราข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ในชุมชนย่อยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การบริการพื้นฐาน และด้านการเมือง ทั้งนี้โดยใช้ งบประมาณ ชุมชน ที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำขึ้น เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดถึงคุณภาพชีวิตของประชาชน

5. ส่งเจ้าหน้าที่เทศบาลออกไปประชาสัมพันธ์ในชุมชนย่อย เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความจำเป็น ความสำคัญที่ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน

6. ให้ประชาชนเลือกกรรมการชุมชนขึ้นเอง โดยเลือกจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นๆ และให้กรรมการชุมชนเลือกที่ปรึกษากรรมการชุมชนตามสมควร

7. ให้เทศบาลประกาศแต่งตั้งกรรมการชุมชนและที่ปรึกษาชุมชนสำหรับเทศบาลที่ได้จัดตั้งชุมชนไว้แล้ว หรือยังไม่ได้จัดตั้งชุมชนให้เทศบาลนั้นๆ ดำเนินการต่อไปให้ครบวงจรการดำเนินงานจัดตั้งชุมชนย่อยที่กำหนดไว้ด้วย

แนวนโยบายดังกล่าว เทศบาลทั่วประเทศ ได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งชุมชนย่อยขึ้น ซึ่งแต่ก่อนหน้าก็มีชุมชนดั้งเดิมอยู่บ้างแล้วในบางส่วน เป็นลักษณะของหมู่บ้านตามแผนมหาดไทย แม่บท (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 - 2534 แผนงานย่อยของกิจการและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กำหนดให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบส่งเสริมให้ชุมชนเมืองจัดตั้งกรรมการชุมชนขึ้น โดยการรวมตัวกันของประชาชนในชุมชนและให้กำหนดรูปแบบชุมชนย่อยขึ้น เพื่อความเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาของชุมชนนั้น การจัดตั้งชุมชนจึงมีความสำคัญ และจำเป็น ทั้งนี้โดยยึดหลักความร่วมมือร่วมใจระหว่างประชาชนในเมืองกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลนครขอนแก่น (2549 : 3) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2510 และมาตรา 50 (9) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 และความในข้อ 6 ก (5) แห่งระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติงานเทศบาล พ.ศ. 2496 ประกอบกับ มาตรา 16 (16) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2549 จึงวางระเบียบเทศบาลนครขอนแก่น ว่าด้วยกรรมการชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบเทศบาลนครขอนแก่น พ.ศ. 2549”

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น หรือปลัดเทศบาล รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีเหตุจำเป็น นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น หรือปลัดเทศบาล อาจยกเว้น การปฏิบัติตามความในระเบียบนี้เป็นกรณีได้

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“เทศบาล” หมายถึง เทศบาลนครขอนแก่น

“นายกเทศมนตรี” หมายถึง นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

“กรรมการชุมชน” หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ตามระเบียบนี้ และได้รับการแต่งตั้งจากเทศบาลนครขอนแก่น

การจัดตั้งชุมชนย่อย

ข้อ 5 ให้แบ่งพื้นที่ภายในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ออกเป็นเขตชุมชน ตามพื้นที่ การจัดหมู่บ้านของเทศบาล และจัดตั้งชุมชนย่อยขึ้นในพื้นที่แต่ละเขต โดยตั้งชื่อชุมชนของแต่ละ เขตที่จัดตั้งขึ้น ในชุมชนหนึ่งๆ ให้มีผู้นำชุมชนมาจากการเลือกตั้งของราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขต ชุมชนนั้น

ข้อ 6 ในการประชุมเลือกตั้งผู้นำชุมชนในแต่ละครั้ง ให้นายกเทศมนตรีหรือผู้ที่ ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรีเป็นประธานในที่ประชุม โดยมีปลัดเทศบาลหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายจากปลัดเทศบาลเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทำหน้าที่ดูแลการเลือกตั้งให้ดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย

ข้อ 7 การรับสมัครกรรมการชุมชน ให้สมัครในวันประชุม ตามข้อ 6

ข้อ 8 ในกรณีชุมชนที่ขอจัดตั้งขึ้นใหม่ เดิมไม่ขึ้นกับชุมชนใดๆ มีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

1. เป็นชุมชนที่มีขนาดไม่น้อยกว่า 100 หลังคาเรือนขึ้นไป
2. สมาชิกในชุมชนมาประชุมเกินกว่าครึ่งของจำนวนหลังคาเรือนที่อยู่อาศัย มีบัญชีรายชื่อ/เลขที่บ้านเพื่อ แสดงถึงความต้องการการเกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกใน ชุมชน
3. เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่หาข้อมูลประกอบ ดังนี้
 - 3.1 สำรวจพื้นที่จำนวนหลังคาเรือนให้ชัดเจน
 - 3.2 จัดทำแผนที่ขอบเขตชุมชน
 - 3.3 สรุปข้อมูลในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องเสนอคณะผู้บริหาร

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. ประวัติความเป็นมา

สมัยก่อนหมู่บ้านคอนหญ้านาง เป็นหมู่บ้านหนึ่งในตำบลศิลา จังหวัดขอนแก่น มีกำนัน และผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ปกครอง โดยมี ทางอำเภอเมือง และจังหวัดเป็นผู้ให้นโยบายต่อมาได้ขยายเขตรวมเข้าหมู่บ้านคอนหญ้านาง และหมู่บ้านโนนชัย เข้าเป็นส่วนหนึ่งในการปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลนครขอนแก่น ตามหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2540 ได้มีการทำประชาพิจารณ์ขอเสียงสนับสนุนจากประชาชนในหมู่บ้านคอนหญ้านาง เพื่อกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ชุมชนย่อย โดยมีการแบ่งออกเป็น 3 ชุมชนย่อย ได้แก่ (เทศบาลนครขอนแก่น. 2542 : 2-3)

1. ชุมชนย่อยหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. ชุมชนย่อยสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. ชุมชนย่อยริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีผู้นำชุมชน และกรรมการชุมชน ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในชุมชนเป็นตัวกลางประสานงานกับทางเทศบาลนครขอนแก่น

2. สภาพทั่วไป

บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในเขตปกครองของเทศบาลนครขอนแก่น มีพื้นที่ตามสภาพ ภูมิประเทศ ประมาณ 24.65 ตารางกิโลเมตร ประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้าน 1,201 คน 282 ครัวเรือน ราษฎรในหมู่บ้านร้อยละ 40 ประกอบอาชีพการค้าปลีก ร้อยละ 20 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 20 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 10 ทำเกษตรกรรม และร้อยละ 10 มีอาชีพหาปลาในบึงทุ่งสร้าง และใกล้เคียง

3. ลักษณะภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม บางแห่งเป็นเนินสูง สภาพดินเป็นดินแดง มีคลองชลประทานผ่านหมู่บ้านเพื่อทำการเกษตรกรรม ปีละ 2 ครั้ง

4. อาณาเขต

บ้านคอนหญ้านาง มีอาณาเขตติดต่อตามสภาพทางภูมิศาสตร์ ดังนี้
ทิศเหนือ มีพื้นที่จรด ค่ายศรีพัชรินทร

ทิศตะวันออก มีพื้นที่จรด ชุมชนย่อยบ้าน โนนชัย
 ทิศตะวันตก มีพื้นที่จรด ริมทางรถไฟ ถนนมิตรภาพ
 ทิศใต้ มีพื้นที่จรด หมู่บ้านจอมพล และบึงทุ่งสร้าง

5. การคมนาคม

มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ด้านทิศเหนือ เชื่อมออกถนน
 มิตรภาพสู่จังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดอุดร ด้านทิศตะวันออก ถนนในหมู่บ้านเชื่อมออกสู่ถนน
 อิน โดจีน-เชียงยืน ขางตลาด สู่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และหนองคาย

6. การศึกษา

บ้านคอนหญ้านาง มีสถานศึกษาหลายแห่ง ดังนี้
 โรงเรียนขอนแก่นเทคโนโลยีพาณิชยการ (เค-เทค)
 โรงเรียนเทคโนโลยีอาชีวะ (ที-เทค)
 โรงเรียนขอนแก่นบริหารธุรกิจ และธุรกิจอาชีวะ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น

7. การสาธารณสุข

มีกรรมการชุมชน ฝ่ายสาธารณสุข หมู่บ้าน (อสม.)
 มีสถานีอนามัยประจำตำบล 1 แห่ง อยู่ในเขตชุมชนใกล้เคียงบ้าน โนนชัย เพื่อเป็น
 สื่อกกลางในการนำข่าวสารทางสาธารณสุขมาเผยแพร่ และดูแลรักษาอาการเจ็บไข้ในเบื้องต้น

8. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพพื้นที่ของบ้านคอนหญ้านาง ส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีคลองส่งน้ำของ
 กรมชลประทานไหลผ่านหมู่บ้าน ไม่มีสภาพป่าหลงเหลืออยู่ ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม จึงไม่
 ประสบกับปัญหามลภาวะเป็นพิษ

9. สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม

ด้านสังคม ชุมชนย่อยบ้านคอนหญ้านาง มีสังคมความเป็นอยู่วิถีชีวิตแบบชาวบ้าน
 ชนบทของไทยทั่วไป คือ มีการตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยเป็นกลุ่มก้อน แบบเครือญาติ อาศัยพึ่งพาซึ่ง
 กันและกัน โดยตลอด ตั้งแต่ดั้งเดิมจนถึงปัจจุบัน

ด้านประเพณี ชุมชนย่อยบ้านคอนหญ้านาง ยังคงดำรง และสืบทอดประเพณีที่ดีงาม และบ่งบอกถึงวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวชนบทไทยมาอย่างยาวนาน เช่น ประเพณีบุญทอดผ้า ประเพณีบุญพระเวท บุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก บุญแจกข้าว ประเพณีบุญออกพรรษา ทอดมหาจุลิน เป็นต้น

ด้านวัฒนธรรม ชาวบ้านคอนหญ้านาง มีวัฒนธรรมความศรัทธาเชื่อถือเหมือนชาวไทยชนบททั่วไปคือ การเคารพนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น ในหมู่บ้านจะมีศาลเจ้าปู่ตา ซึ่งเป็นศาลากลางบ้านสำหรับชาวบ้านเข้ามาร่วมกันทำพิธีสำคัญๆ ทางพระพุทธศาสนาเป็นประจำเพื่อให้ชาวบ้านในชุมชนมีความเป็นอยู่อย่างปกติสุข

10. สภาพทางการปกครอง

ปัจจุบันบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แบ่งชุมชนออกเป็น 3 ชุมชนย่อย ดังนี้ (เทศบาลนครขอนแก่น. 2542 : 1)

10.1 ชุมชนย่อยหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14 มีประชาชน ในชุมชน รวม 390 คน

10.2 ชุมชนย่อยสามแยกบ้านคอนหญ้านางหมู่ที่ 13 มีประชาชน ในชุมชน รวม 488 คน

10.3 ชุมชนย่อยริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20 มีประชาชน ในชุมชนรวม 323 คน

11. สภาพทางด้านเศรษฐกิจ

11.1 ชุมชนย่อยสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13 เป็นชุมชนเกี่ยวกับการค้าขาย ตลอดแนวถนนกสิกรรมทุ่งสร้างส่วนใหญ่จะเป็นร้านค้าขายปลีก ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ร้านเกมส์ต่างๆ และมีสถาบันมหาวิทยาลัยสงฆ์ เป็นแหล่งเศรษฐกิจขนาดใหญ่ใน 3 ชุมชนย่อย

11.2 ชุมชนย่อยหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14 สภาพเศรษฐกิจในชุมชนนี้มีสถาบันการศึกษาหลายแห่ง เช่น โรงเรียนเทคโนโลยีธุรกิจอาชีวะ (T-Tech) โรงเรียนเทคโนโลยี (K-Tech) โรงเรียนอนุบาลพงษ์ภิญโญ มีห้องเช่าอพาร์ทเมนท์ หอพักนักเรียน นักศึกษาเป็นจำนวนมาก

11.3 ชุมชนย่อยริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20 เป็นชุมชนแออัด ส่วนใหญ่จะเป็นบ้านที่มีห้องให้เช่าสำหรับผู้ใช้แรงงาน นอกพื้นที่เข้ามาพักชั่วคราว สำหรับผู้ที่ทำงานช่วงกลางคืนนอกพื้นที่ในสถานบริการต่างๆ ในชุมชนนี้จะพื้นที่เฝ้าระวังของประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ชนิดต่างๆ

12. สภาพปัญหา

รัฐบาลยุคเผด็จการทหารเขียนนโยบายการพัฒนาประเทศ โดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (2504) ถึง ฉบับที่ 9 (2549) ส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาเพื่อความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ แบบทุนนิยม เพื่อมุ่งสู่ความทันสมัยตามยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่างไร้พรหมแดน มีค่านิยมในการดำรงชีพที่มุ่ง วัตถุนิยม บริโภคนิยม ความสะดวก สบาย รัฐบาลมุ่งพัฒนาแต่ เศรษฐกิจขาดการพัฒนาสังคม ทำให้เกิดความเสื่อมถอยทางด้านวัฒนธรรม ขาดความสัมพันธ์ภาพ ที่ดีต่อกัน ขาดความมั่นคง ขาดความเข้มแข็งของ ชุมชนทำให้ ชุมชนล่มสลายในบางแห่ง การดำเนินแต่ละระบบเศรษฐกิจเป็นตัวตั้งอย่างเดียว ทำให้อำนาจเศรษฐกิจไปกระจุกตัวอยู่ที่ ชนชั้นนายทุน ซึ่งเป็น ชนกลุ่มน้อยของประเทศ รัฐยังขาดการพัฒนาในด้านสังคม ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศอยู่ในท้องถิ่น ที่ล้าหลัง ขาดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทรัพยากรส่วนใหญ่ที่นำมาพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจมาจากท้องถิ่นชนบทที่ผู้คนส่วนใหญ่ของประเทศอาศัยอยู่ กลับนำไปสร้างความมั่งคั่งให้แก่ชนกลุ่มน้อยที่เป็น เจ้าของปัจจัยการผลิต ภาครัฐละเลย ภาคสังคม ทำให้คนในสังคมยากจน แยกแยกในสถาบันครอบครัวในที่สุด

บ้านคอนหม่อนนาง ก็เช่นกัน แต่เดิมมีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหมู่บ้าน ต่อมาเมื่อหมู่บ้าน ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครขอนแก่น การพัฒนาในด้านต่างๆ ภายในหมู่บ้านก็เกิดขึ้น มีการแบ่งหมู่บ้านออกเป็นหลายชุมชน ทำให้ประชาชนในพื้นที่ขาดความเป็นเอกภาพ ในการร่วมมือ ร่วมใจกัน เพราะปรับตัวไม่ทันยุคสมัย เมื่อมีการพัฒนาหมู่บ้าน ความเจริญในยุคโลกาภิวัตน์ ก็ตามมา ขอให้มียุทธและเงินจับจ่ายใช้สอยเท่านั้น ความสะดวกสบายก็ได้ทันที เมื่อขาดทุนและเงินใช้จ่ายปัญหาทางสังคมก็เกิดขึ้นในหลายชุมชน เช่น ปัญหาการมั่วสุมเสพยา เสพติด การมั่วเซ็กส์ในหอพัก นักเรียนนักศึกษา ก่อนวัยอันควร ปัญหาความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทกัน ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในชุมชน การลักขโมยทรัพย์สินในร้านค้าปลีกต่างๆ แม้กระทั่งการจี้แะ เพื่อต้องการทรัพย์สินในบ้านพักและหอพักต่างๆ ในชุมชนเป็นประจำ เพียงเพื่อต้องการเงินมาซื้อความสะดวกให้แก่ตนเอง

สรุป สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบ้านคอนหม่อนนาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นเป็นชุมชนที่มี วิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีประเพณีวัฒนธรรม สืบทอดกันมายาวนาน ได้ถูกบั่นทอนทำลาย ด้วยนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาโดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 ซึ่งเป็นการพัฒนา แบบทุนนิยม เพื่อนำไปสู่ความทันสมัย ตามยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่างไร้พรหมแดน มีค่านิยมในการดำรงชีวิตเปลี่ยนไปคือ มุ่งเน้นวัตถุนิยม ต้องการความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรม ขาดความสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกันขาดความมั่นคง และชุมชนขาด

ความเข้มแข็ง ค่านิยมการดำรงชีวิตแบบเรียบง่าย เปลี่ยนเป็นความฟุ้งเฟ้อตามแบบสังคมบริโภคนิยม สถาบันครอบครัว และชุมชน จึงอ่อนแอ ก่อให้เกิดปัญหาความยากจน จากผลสะท้อนการพัฒนาประเทศดังกล่าว ทำให้รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาใหม่ ซึ่งเห็นได้จากแผนการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) เน้นคน เป็นศูนย์กลางการพัฒนา รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนมากมาย เช่น นโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจน และปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวกลางประสานและกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมกันแชร์ผลประโยชน์ซึ่งกันและกันช่วยกันเฝ้าระวังปัญหาดังกล่าวให้เหลือน้อยที่สุด ทำให้ชุมชนมีความมั่นคง ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สถาบันครอบครัว และชุมชนเข้มแข็ง ทั้งนี้ต้องเกิดจากผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐ เอกชนห้างร้านในพื้นที่ และประชาชนมีส่วนร่วมมือกัน ในการระดมความคิดเห็นในการป้องกัน และร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้ลดน้อยลง เมื่อเยาวชนส่วนใหญ่ห่างไกลจากยาเสพติดได้ นั้นหมายอนาคตของชาติย่อมมีความสดใสต่อไป

ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และแนวคิดการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

1. ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายอาชีพ มีทั้งชนิดที่ กฎหมายควบคุมและชนิดที่หาซื้อขายได้โดยเสรี จึงมีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันตามความเกี่ยวพันของอาชีพที่มีต่อวิชาชีพของบุคคลนั้นๆ เช่น ยาเสพติดในความหมายของเภสัชกร คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพ แต่สำหรับนักสังคมสงเคราะห์ ยาเสพติด คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม และสำหรับนักกฎหมาย ยาเสพติด คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษของมัน เป็นต้นเหตุให้เกิดอาชญากรรม

ยาเสพติดตามความหมายในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใด ชนิดใด ซึ่งเมื่อเสพติดเข้าสู่ร่างกายแล้ว ไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจมีลักษณะสำคัญคือ ต้องเพิ่มขนาดการเสพติดขึ้นเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2548 : 3)

สรุปได้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สิ่งซึ่งเสพเข้าไปสู่ร่างกายไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตามจะเกิดโทษต่อร่างกาย และเป็นสิ่งที่ก่อปัญหาให้กับตนเอง ครอบครัว สังคม และด้านศีลธรรม แต่อย่างไร

ก็ตามยาเสพติดก็เชื่อว่าจะมีแต่โทษอย่างเดียว ก็มียาเสพติดอีกบางประเภทที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ต่อมนุษย์หากรู้จักนำมาใช้ในการที่ถูกต้อง และปริมาณที่เหมาะสม

2. ประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภท ดังนี้

2.1 ยาเสพติด ตามแหล่งที่เกิด ได้แก่

2.1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ คือ ยาเสพติดที่ผลิตได้จากพืช เช่นฝิ่น กัญชา

กระท่อม

2.1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น

เฮโรอีน

2.2 ยาเสพติดแบ่งตามพระราชบัญญัติให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แก่

2.2.1 ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เช่น เฮโรอีน แอเอสดี แอมเฟตามีน ยาอี

ยาเสพติด

2.2.2 ยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ยาเสพติดประเภทนี้สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้การควบคุมทางการแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่เป็นเท่านั้น เช่น มอร์ฟีน โคเคน โคเคอีน

2.2.3 ยาเสพติดให้โทษประเภท 3 เป็นยาเสพติดที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย เช่น ยาแก้ไอ ที่มีตัวยา โคเคอีน หรือยาแก้ท้องเสีย ยานี้ควรจับความเจ็บปวดต่างๆ เช่น มอร์ฟีนเพทิดีน ซึ่งสกัดจากฝิ่น ยาเสพติดประเภทนี้มีประโยชน์ทางการแพทย์

2.2.4 ยาเสพติดให้โทษประเภท 4 เป็นสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เช่น น้ำยาเคมีอาเซติก และยาอาเซติลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยนมอร์ฟีน เป็นเฮอีน

2.2.5 ยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ได้แก่ ยาเสพติดให้โทษที่ไม่ได้เข้าข่ายอยู่ในประเภททุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระท่อม และชี่ควาย

สรุปได้ว่า ยาเสพติดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่กฎหมายควบคุม กำหนดบทลงโทษ และประเภทที่สามารถหาซื้อได้อย่างเสรี ที่กล่าวทั้งหมดนั้นเป็นยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่เกือบทั่วประเทศ และทั่วทุกมุมโลก

3. แนวคิดการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานนายกรัฐมนตรี (2544 : 4) ได้เสนอวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีหลักการและแนวความคิด ดังนี้

1. การให้ชุมชนมีบทบาทหลักในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน โดยการเคลื่อนย้ายบทบาทในฐานะศูนย์กลางจากภาครัฐไปสู่องค์กรชุมชนให้มีศักยภาพ ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนของตนเองได้ หลักการนี้เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและมุ่งเน้นกระบวนการแก้ไขปัญหาจากล่างขึ้น ไปสู่บน มากกว่าบนสู่ล่าง

2. สร้างการมีส่วนร่วมให้กับชุมชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นกระบวนการพัฒนาที่เป็นวิธีการและเป้าหมาย กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหาเสพติดและขณะเดียวกันเป็นการเสริมสร้างกระบวนการรวมกลุ่มของชุมชน ในการต่อสู้กับปัญหาเสพติดในลักษณะ จิตสาธารณะ โดยนัยนี้กิจกรรมการดำเนินการแก้ไข ปัญหาเสพติดจึงมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการพัฒนาคนและการรวมกลุ่มในชุมชน

3. หลักการที่จะให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นการดำเนินกิจกรรมการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด จึงมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการพัฒนาคนและการรวมกลุ่มในชุมชน

4. หลักการที่จะให้กระบวนการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นการดำเนินการได้ในทุกมาตรการของการแก้ไขปัญหาเสพติด ซึ่งประกอบด้วยด้านป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษา ตามสภาพปัญหาที่ปรากฏในชุมชน โดยนัยนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาวะ ไร้ข้อจำกัดในการดำเนินงาน ด้านยาเสพติดในชุมชน

5. หลักการที่จัดความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของภาครัฐกับชุมชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน กล่าวคือ ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในด้านการสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมของชุมชนในกระบวนการแก้ไขปัญหาเสพติด รวมทั้งใช้อำนาจทางกฎหมายเข้า ดำเนินการต่อกลุ่มผู้ค้าส่วนบทบาทของชุมชนเป็นบทบาทหลักในฐานะของปัญหาที่แท้จริงจะต้อง เข้าแก้ไขปัญหา

6. หลักการที่จะทำให้กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมผสมผสานในงานด้านอื่นๆ ของชุมชน ทั้งนี้เพราะการแก้ไข ปัญหาเสพติดกับงานพัฒนาการรวมกลุ่มของชุมชนในด้านอื่นๆ เช่น งานพัฒนาการรวมกลุ่มเยาวชนงาน พัฒนาทางด้านสาธารณสุข ดำเนินกิจกรรมได้สอดคล้อง อำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกันและกันและมุ่งเน้น การพัฒนาคนเป็นเป้าหมายสำคัญ

วิธีการทั้ง 6 ประการ เป็นสิ่งสำคัญในมิติใหม่ของการส่งเสริมบทบาทของชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยมุ่งเน้นบทบาทให้ชุมชนเป็นเจ้าของปัญหาและรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมแก้ไขปัญหาด้วยความรับผิดชอบของตน องค์กรชุมชนจะต้องมีการ

เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับบริการ เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะเป็นเจ้าของปัญหา และหน่วยงานของรัฐ จะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ดำเนินการเป็นที่เลี้ยง หรือผู้สนับสนุน

อุทัย ลายภูคำ (2545 : 29-30) การป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดทำได้หลายวิธี เช่น ควรหาความรู้ความเข้าใจถึงโทษ และพิษภัยเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้าอย่างหลงเชื่อคำ ชักชวนให้ลอง และคิดเสมอว่ายาบ้าไม่ใช่สิ่งที่ควรลอง ใช้สติปัญญาในการคิดแก้ปัญหาชีวิตอย่าง เหมาะสม และไม่ใช้ยาเสพติดเป็นที่พึ่ง แต่อย่างไรก็ตามการควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด ไว้ให้ได้ ต้องอาศัยหลัก 3 ประการ คือ

1. การปราบปราม อันได้แก่การปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งค้า แหล่งขาย ไม่ให้มียาเสพติดตกไปถึงมือประชาชน เยาวชน หรือผู้เสพ หากกระทำได้ ผู้ติดยาก็จะเลิกเสพยาไปเอง
2. การป้องกัน เป็นการป้องกันคนดีไม่ให้ตกเป็นทาสยาเสพติด โดยการให้ การศึกษาแก่เยาวชน และประชาชน ให้ทราบถึงภัย และโทษของยาเสพติดชนิดต่างๆ ให้รู้จักยาเสพติดว่ามีมาในรูปร่างอย่างใดบ้าง และให้พึงหลีกเลี่ยงเสียก่อน ขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแล เด็กในความรับผิดชอบ ช่วยอบรมสั่งสอนเด็กให้เห็น โทษของยาเสพติด
3. การบำบัด ให้อุดหรือเลิกยาเสพติดเสีย เพื่อป้องกันมิให้เป็นผู้ชักจูงคนอื่น ๆ ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติดตามไปด้วยการรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ การแพร่ระบาดของยาเสพติดหมดไป และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดนั้นจะต้องแยกตัวผู้ติดยาเสพติดออกจากสังคม

จิตติวรรณ ภูประเสริฐ (2538 : 89 - 92) ได้เสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ว่าต้องป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง ฟันฟุสมรรถภาพผู้เสพยา จัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อแทรกแซง การมั่วสุมเพิ่มโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้รุนแรงมากขึ้นและทุกฝ่ายต้องร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ซื่อสัตย์สุจริต

จากแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สรุปได้ว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายชุมชนทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหา ควรเน้นที่ตัวประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของชุมชนเป็นหลัก โดยการนำเอาเทคนิคการมีส่วนร่วมร่วมกัน เพื่อแก้ไขอย่างจริงจัง จะทำให้ปัญหายาเสพติดลดน้อยลงหรือสถานการณ์ที่สามารถควบคุมได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักรพงษ์ ฟองชัย (2544 : 137) ได้ทำการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด เลยพบว่า ผลรวมของบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารงาน

ป้องกันปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาโครงสร้างการวางแผน และปฏิบัติตามแผนอยู่ในระดับน้อย ด้านการตัดสินใจ และการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันปราบปราม เช่น การสืบสวน จับกุม สอบสวน อยู่ในระดับน้อย แต่ด้านประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก กลุ่มผู้นำท้องถิ่น มีความเห็นว่าบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาการบริหารงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกลุ่มข้าราชการตำรวจ ครู และประชาชนทั่วไป

พีรพงษ์ หิรัญเกิด (2544 : 158) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด มากที่สุด คือ ปัญหาด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 4.311 รองลงมา คือด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับปัญหา ด้านบุคคล ค่าเฉลี่ย 4.245 ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ ประเภทของยาเสพติด และการได้รับความร่วมมือจากประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

วรณัฐ ตรีประเสริฐสิน (2544 : 105) ได้ศึกษาการพัฒนาบทบาทผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวนผู้นำชุมชน 55 คน พบว่า

1. ผู้นำชุมชนยังมีปัญหาในการปฏิบัติ เนื่องจากครอบครัว ไม่สนับสนุนกิจกรรม รวมทั้งยังขาดแคลนงบประมาณ และความร่วมมือของราษฎร ในการสนับสนุนกิจกรรม รวมทั้งยังขาดทักษะและสภการณ์ในการปฏิบัติงาน

2. ผลจากการจัดกิจกรรมแทรกแซงผู้นำชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และบทบาทของผู้นำเพิ่มมากขึ้น โดยมีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีทัศนคติด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดดีขึ้น โดยมีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

พระมหาวิระชัย ศรีหาพล (2546 : 95) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดกาฬสินธุ์ จากจำนวนพระสงฆ์ 236 รูป พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในรูปของการเทศน์มากที่สุด มีปัญหาในการออกข่าวสารผ่านหอกระจายข่าวมากที่สุด และยังพบว่าพระสงฆ์ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดไม่แตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมหรือ โครงการป้องกันยาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลพบว่าพระสงฆ์มีส่วนร่วมในรูปของการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนห่างไกลจากยาเสพติดมากที่สุด ด้านการประสานงานจากส่วนราชการ พบว่า มีส่วนร่วมในการให้ใช้ศาลาการเปรียญเป็นสถานที่อบรมสัมมนาเสพติด มากที่สุด ด้านการบำบัดรักษาและ

ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด พบว่า พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการแนะนำทางแก้ปัญหาชีวิตแก่ผู้เสพยาเสพติด มากที่สุด

อัศวบุตร อัศวสุขบุตร (2548 : 219) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกำนันและผู้ใหญ่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 278 คน โดยใช้แบบสอบถามพบว่า มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับมากที่สุด ในประเด็นต่อไปนี้เป็น การประกาศชี้แจงถึงโทษภัยของยาเสพติดผ่านหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายในหมู่บ้าน ร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ชุมชนร้อยละ 36.9 ส่วนการแก้ไขปัญหายาเสพติดพบว่า ได้มีส่วนร่วมในระดับมากในประเด็นต่อไปนี้เป็น ยอมรับและชักชวนผู้อื่นให้ยอมรับผู้ผ่านการบำบัดแล้วกลับสู่ชุมชน ร้อยละ 50.6 ส่วนกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ คือ การแจ้งข้อมูลการผลิตยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุต่างกันพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ศุภาวรรณ มีบัว (2547 : 141 - 142) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษา พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกประชาคมตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเข้าร่วมประชุม ด้านขั้นตอนการวางแผน ด้านขั้นตอนการตัดสินใจ ขั้นตอนการปฏิบัติการ ด้านขั้นการรักษาผลประโยชน์ ด้านขั้นตอนการประเมินผล และด้านการศึกษาความคิดเห็นคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนต่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

จิรัฐภาคย์ อินแก้ว (2548 : 47) ได้ศึกษา บทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุดคือการ ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี รองลงมาเป็นการติดตามปัญหาข่าวสารๆ ในเขตเทศบาล แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความสนใจในความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพราะมีตัวแทนหรือเพื่อนบ้านเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่แล้ว ไม่เข้าใจการดำเนินของเทศบาล กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาท้องถิ่นและรูปแบบของกิจกรรมหรือโครงการไม่มีความน่าสนใจ การเข้าไปมีส่วนร่วมใน

รูปแบบผ่านตัวแทนนั้น เป็นเหตุทำให้ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารจัดการ คือประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติการหรือการดำเนินการ ขั้นตอนการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกัน และขั้นตอนการติดตามประเมินผล

ถนัด ไบยา และคณะ (2544 : 54) ได้ศึกษาสภาพและการพัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด จังหวัดน่าน พบว่า การก่อเกิดขององค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ คือ 1. การผูกภายในจากวิกฤติปัญหาเสพติดจึงเกิดการรวมตัวกันเพื่อแก้ไขปัญหา 2. การหนุนเสริมจากภายนอกเป็นการเริ่มจากองค์กรภายนอก อาจจะเป็นภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ที่เข้ามาสนับสนุนในชุมชน 3. เกิดจากความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก โดยองค์กรภายนอกจะสนับสนุนการเรียนรู้ แต่หัวใจสำคัญที่การมีส่วนร่วมกลไกการจัดการของชุมชน และความต่อเนื่องของบทบาทภาครัฐ

วุฒิพงษ์ ภักดีกุล (2549 : 160) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ส่วนบุคคลในด้าน เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อาชีพ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ส่วนด้านอายุ มีความสัมพันธ์ในทางบวก แต่ตำแหน่งมีความสัมพันธ์ในทางลบ กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่าการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเสพติด อยู่ในระดับมาก เฉลี่ย 3.84

วิสาสตร์ สืบชมพู่ (2551 : 84) ได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า สาเหตุการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเกิดจากหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ประชาชนมีเวลาว่าง ประชาชนต้องการรักษาผลประโยชน์ของตนและของชุมชน ประชาชนเห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ส่วนการที่ประชาชนบางกลุ่ม ไม่เข้ามามีส่วนร่วมของประชาคมในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น เกิดจากสาเหตุ เช่น ประชาชนกลุ่มนั้นติดภารกิจสำคัญ ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมคั้งนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจจัดประชุมชี้แจงให้ประชาชนเห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

จากการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดในแต่ละพื้นที่ อันมีสภาพปัญหาที่แตกต่างกันทั้งพื้นที่ กลุ่มที่เกี่ยวข้อง เช่น เยาวชน ประชาชนทั่วไปรูปแบบ และชนิดของสารเสพติดที่แตกต่างกันไป ในแต่ละพื้นที่ส่วนที่มีกลวิธีในการดำเนินการแก้ไข ปัญหาที่หลากหลาย แต่มีลักษณะที่ คล้ายคลึงจากตัวบุคคล สภาพแวดล้อมในชุมชน และการ สนับสนุนจากองค์กรภายนอกชุมชน มาผสมผสานจนเกิดเป็นรูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ในระดับหนึ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น มี 3 ชุมชน โดยแยกเป็นเพศ ชาย 571 คน เพศ หญิง 630 คนจำนวนทั้งสิ้น 1,201 คน (สำนักทะเบียนราษฎรเทศบาลนครขอนแก่น. 2550 : 1 - 2)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 3 ชุมชน รวมทั้งสิ้น 300 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของยามานะ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540 : 71 - 72)

$$n = \frac{n}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = แทนขนาดของประชากร

E = แทนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างทำให้ $e = 0.05$

สามารถแสดงได้ ดังนี้

$$n = \frac{n}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} N &= \frac{1,201}{1 + 1,201(0.05)^2} \\ &= \frac{1,201}{4.0025} \\ &= 300 \end{aligned}$$

จากกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ สามารถแยกรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างชาย - หญิง ใน บ้านคอนหญ้านางทั้ง 3 ชุมชนตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชุมชนย่อยในบ้านคอนหญ้านางเขตเทศบาล นครขอนแก่น อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น	กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1	ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14	45	53	98
2	ชุมชนสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13	60	63	123
3	ชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20	37	42	79
รวม		142	158	300

เมื่อได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนดังกล่าวแล้ว จากนั้นผู้ศึกษา ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) (สุรวาท ทองบุ. 2550 : 74 - 75) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก ประชากรที่ได้จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาตั้งถิ่นฐาน ประสบการณ์ทำงานใน ชุมชน และชุมชนที่อาศัยอยู่ โดยจำแนกแต่ละกลุ่มให้มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ในการเก็บข้อมูล แบบ บังเอิญ นั้นจะไม่ได้จำเพาะเจาะจงลงไปว่าจะเป็นใครบ้าง เมื่อ ได้พบกับประชาชนที่มีสิทธิในการ เลือกตั้งก็จะทำการเก็บข้อมูลทันที เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์และตรงตามความ ต้องการในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ประสบการณ์ทำงานในชุมชน และชุมชนอาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิด สอบถามระดับการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติคของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
 2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
 3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
 5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
- รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น คำถามจำนวน 5 ข้อ

1. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ
2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
5. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์ โดยใช้สูตร IOC : (Index of congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

2.1.1 นายธีรพงษ์ เจริญผ่อง วุฒิการศึกษา ศศ.ม.(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ตำแหน่ง นายช่างชลประทานชำนาญงาน สำนักงานชลประทานที่ 6 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

2.1.2 นางสาวนิพิพิทา กุลจิต วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ/หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนชุมชนหนองสอวิทยาคาน หมู่ที่ 2 ตำบลลำปาว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

2.1.3 นางสุกัลยา สารศาสตร์บัญชา วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองบอนหัวหนองเหล่ายาว ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีศึกษา

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) กับประชาชนในชุมชนบ้าน โนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.46 – 0.76 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 (ดังแสดงในภาคผนวก ข) แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้นำชุมชนบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อประสานในการเก็บข้อมูล เริ่มเก็บข้อมูลเดือน ธันวาคม 2553 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 30 วัน
2. ผู้ศึกษาใช้ระเบียบวิธีศึกษาเชิงปริมาณ โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งผู้ศึกษาได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้ครบตามจำนวน 300 ชุด ตรงตามเวลา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 300 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคน แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ โดยนำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

3. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด
 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มาก
 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง
 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อย
 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้ ค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ คือร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติคของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้ ค่าความถี่ (Frequency)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ

3.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ในการแปลความหมาย ของข้อมูล ผู้ศึกษาจึงจำแนกสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่กรอกแล้วทั้ง 300 ฉบับ มาจัดหมวดหมู่ตาม เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ประสพการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน และ

ชุมชนที่อาศัยอยู่ แล้วตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ประสพการณ์เข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน และชุมชนที่อาศัยอยู่ วิเคราะห์โดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดย การนำมาประมวลเนื้อหา สรุปประเด็นหาความหมายแล้ววิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกับประชาชน ที่เลือกตั้งในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 300 คน จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	186	62.00
หญิง	114	38.00
รวม	300	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. อายุ		
18 – 25 ปี	8	2.70
26 – 35 ปี	101	33.70
36 – 45 ปี	143	47.70
ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป	48	16.00
รวม	300	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา (ป.6)	44	14.70
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	25	8.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า	58	19.30
อนุปริญญา หรือเทียบเท่าขึ้นไป	90	30.00
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	83	27.70
รวม	300	100.00
4. อาชีพ		
เกษตรกร	36	12.00
รับจ้างทั่วไป	71	23.70
ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว	115	38.30
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	51	17.00
อื่นๆ ไปรกระบุ	27	9.00
รวม	300	100.00
5. ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ที่บ้านดอนหญ้านาง		
ไม่เกิน 10 ปี	50	16.70
11 – 20 ปี	107	35.70
21 – 30 ปี	107	35.70
ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	36	12.00
รวม	300	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ประสบการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน		
เคยเข้าร่วม 1 – 3 ครั้ง	34	11.30
ไม่เคยเข้าร่วม	261	87.00
อื่น ๆ (ไปรกระบุ)	5	1.70
รวม	300	100.00
7. ชุมชนที่อาศัยอยู่		
ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ 14	72	24.00
ชุมชนสามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ 13	137	45.70
ชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20	91	30.30
รวม	300	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 186 คน (ร้อยละ 62.00) เป็นเพศหญิง 114 คน (ร้อยละ 38.00)

อายุ พบว่า อายุ 18-25 ปี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.70) อายุ 26-35 ปี จำนวน 101 คน (ร้อยละ 33.70) อายุ 36-45 ปี จำนวน 143 คน (ร้อยละ 47.70) อายุ ตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป จำนวน 48 คน (ร้อยละ 16.00)

ระดับการศึกษา พบว่า ระดับประถมศึกษา (ป.6) จำนวน 44 คน (ร้อยละ 14.7) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า จำนวน 25 คน (ร้อยละ 8.30) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า จำนวน 58 คน (ร้อยละ 19.30) ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป จำนวน 90 คน (ร้อยละ 30.00) ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 83 คน (ร้อยละ 27.70)

อาชีพ พบว่า อาชีพเกษตรกร จำนวน 36 คน (ร้อยละ 12.00) อาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 71 คน (ร้อยละ 23.70) อาชีพค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 115 คน (ร้อยละ 38.30) อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 51 คน (ร้อยละ 17.00) อาชีพอื่น ๆ จำนวน 27 คน (ร้อยละ 9.00)

ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 50 คน (ร้อยละ 16.70) ระยะเวลา 11-20 ปี จำนวน 107 คน (ร้อยละ 35.70) ระยะเวลา 21-30 ปี จำนวน 107 คน (ร้อยละ 35.70) ระยะเวลา ตั้งแต่ 31 ปี ขึ้นไป จำนวน 36 คน (ร้อยละ 12.00)

ประสบการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วม พบว่า เคยเข้ามามีส่วนร่วม 1-3 ครั้ง จำนวน 34 คน (ร้อยละ 11.30) ไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วม จำนวน 261 คน (ร้อยละ 87.00) ประสบการณ์อื่น ๆ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.70)

ชุมชนที่ท่าอากาศยานอยู่ พบว่า ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14 จำนวน 72 คน (ร้อยละ 24.00) ชุมชนสามแยกบ้านคอน หมู่ที่ 13 จำนวน 137 คน (ร้อยละ 45.70) ชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20 จำนวน 91 คน (ร้อยละ 30.30)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหมู่บ้านง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหมู่บ้านง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 300)

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของประชาชน ในบ้านคอนหมู่บ้านง	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ	2.48	0.69	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.10	0.63	น้อย
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	2.29	0.62	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.31	0.62	ปานกลาง
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	2.55	0.68	มาก
โดยรวม	2.35	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหมู่บ้านง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ระดับน้อยและระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.55$) ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ($\bar{X} = 2.48$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 2.31$) ด้านการดำเนินการ ($\bar{X} = 2.29$) และด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.10$)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ

ปรากฏดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ

(n = 300)

ด้านการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การสำรวจปัญหาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2.18	0.77	น้อย
2. การนำปัญหาเสพติดที่พบในพื้นที่มาเสนอต่อผู้นำประชาชน ในชุมชน	2.54	0.84	ปานกลาง
3. การกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในชุมชน	2.31	0.81	ปานกลาง
4. การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2.76	0.82	มาก
5. การวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหา เพื่อเป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2.35	0.78	ปานกลาง
6. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในการป้องกันการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2.76	0.89	มาก
รวม	2.48	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.48$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ($\bar{X}=2.76$) การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ($\bar{X}=2.76$) ระดับปานกลาง 3 ข้อ การนำปัญหาเสพติดในพื้นที่มาเสนอต่อผู้นำชุมชน ($\bar{X}=2.54$) การวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหา ($\bar{X}=2.35$) การกำหนดแนวทางป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X}=2.31$) และระดับน้อย 1 ข้อ การสำรวจปัญหาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ($\bar{X}=2.18$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
 ยาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
 ด้านการตัดสินใจ

(n=300)

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ท่านสามารถตัดสินใจในการวางแผนปฏิบัติงานในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2.10	0.64	น้อย
2. ท่านตัดสินใจขออนุมัติงบประมาณ สนับสนุน ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน	2.05	0.66	น้อยที่สุด
3. ท่านสามารถตัดสินใจประเมินผลงานด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน	2.10	0.66	น้อย
4. ท่านสามารถตัดสินใจเป็นขั้น เป็นตอน ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติด	2.10	0.69	น้อย
5. ท่านตัดสินใจกำหนดคน โยบายและวัตถุประสงค์ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2.11	0.72	น้อย
6. ท่านสามารถตัดสินใจกำหนดวิธีการ และแนวทาง ดำเนินงานในการป้องกันปัญหาเสพติด	2.15	0.69	น้อย
รวม	2.10	0.63	น้อย

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ
 ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านในการตัดสินใจ
 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.10$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อย 5 ข้อ และระดับ
 น้อยที่สุด 1 ข้อ โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ การตัดสินใจกำหนดวิธีและแนวทาง
 ดำเนินการ ($\bar{X}=2.15$) การตัดสินใจกำหนดคน โยบายและวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=2.11$) การตัดสินใจ
 วางแผนเป็นขั้นเป็นตอน ($\bar{X}=2.10$) การตัดสินใจประเมินผลงาน ($\bar{X}=2.10$) การตัดสินใจวางแผน
 ปฏิบัติงาน ($\bar{X}=2.10$) และการตัดสินใจขออนุมัติงบประมาณ สนับสนุน ($\bar{X}=2.05$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ยาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น ด้านการดำเนินการ

(n=300)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. การดำเนินการสนับสนุน ทูต วัสดุ อุปกรณ์ แรงงานใน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.30	0.76	ปานกลาง
2. การดำเนินการประสานงาน ขอความช่วยเหลือจากภายนอก ในการป้องกันปัญหายาเสพติด	2.18	0.74	น้อย
3. การดำเนินการจัดอบรม สัมมนาให้ความรู้ประชาชนในการ ป้องกันปัญหายาเสพติด	2.14	0.69	น้อย
4. การดำเนินการชี้แจงโทษภัยยาเสพติดผ่านหอกระจายข่าว แก่ประชาชน ในชุมชน	2.73	0.83	มาก
5. การดำเนินการจัดกิจกรรม ลานกีฬาต้านยาเสพติดในชุมชน	2.14	0.70	น้อย
6 การดำเนินการจัดอบรม แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำชุมชนอื่น ในการป้องกันปัญหายาเสพติด	2.23	0.70	ปานกลาง
รวม	2.29	0.62	ปานกลาง

ตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.29$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ดังนี้ ดำเนินการ
ชี้แจงโทษภัยยาเสพติดผ่านหอกระจายข่าว ($\bar{X}=2.73$) ระดับปานกลาง 2 ข้อ ดำเนินสนับสนุน
ทูต วัสดุ อุปกรณ์และแรงงาน ($\bar{X}=2.30$) จัดอบรมแลกเปลี่ยนกับผู้นำชุมชนอื่น ($\bar{X}=2.23$) และระดับ
น้อย 3 ข้อ ได้แก่ ดำเนินการประสานงานขอความช่วยเหลือจากภายนอก ($\bar{X}=2.18$) การดำเนินการ
จัดกิจกรรม ลานกีฬาต้านยาเสพติด ($\bar{X}=2.14$) ดำเนินการจัดอบรม สัมมนาให้ความรู้ประชาชน
($\bar{X}=2.14$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาสุขภาพจิตของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น ด้านการประเมินผล

(n=300)

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	\bar{X}	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การประเมินผลเป็นระยะ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	2.12	0.74	น้อย
2. การตรวจสอบประเมินผล ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	2.11	0.74	น้อย
3. การประเมินการทำงาน ค้นหาข้อบกพร่อง ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	2.18	0.67	น้อย
4. การมีส่วนร่วมในการรายงานผลการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	2.36	0.84	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นตรงไปตรงมาในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	3.07	0.81	มากที่สุด
6. การประเมินผล สรุปรวบยอด ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	2.04	0.66	น้อยที่สุด
รวม	2.31	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของ
ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการประเมินผล
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.31$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อดังนี้ มี
ส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นตรงไปตรงมา ($\bar{X}=3.07$) ระดับปานกลาง 1 ข้อ การรายงานผลการ
ป้องกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ($\bar{X}=2.36$) ระดับน้อย 3 ข้อ การประเมินการทำงานค้นหา
ข้อบกพร่อง ($\bar{X}=2.18$) การประเมินผลเป็นระยะ ($\bar{X}=2.12$) การมีส่วนร่วมตรวจสอบประเมินผล
($\bar{X}=2.11$) และระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือ การประเมินผลสรุปรวบยอด ($\bar{X}=2.04$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ่่านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ด้านการรับผลประโยชน์

(n=300)

ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ท่านมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	2.89	0.86	มาก
2. ท่านมีความภาคภูมิใจจากการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด	2.52	0.93	มาก
3. ท่านได้รับคำชมเชยจากประชาชนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด	2.16	0.69	น้อย
4. ชุมชนปลอดภัยมากขึ้นจากการดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด	2.80	0.90	มาก
5. ครอบครัวมีความอบอุ่นมาก จากการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติด	2.87	0.94	มาก
6. ท่านได้รับใบประกาศเกียรติคุณในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด	2.06	0.68	น้อยที่สุด
รวม	2.55	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ
ประชาชน ในบ้านคอนหญ่่านาง ต.ในเมือง อ.เมือง จ ขอนแก่น ด้านการรับผลประโยชน์ โดยรวม
อยู่ระดับมาก ($\bar{X}=2.55$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ดังนี้ การมีความมุ่งมั่น
ในการป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X}=2.89$) ครอบครัวมีความอบอุ่นมากจากการดำเนินการป้องกันยา
เสพติด ($\bar{X}=2.87$) ชุมชนปลอดภัยมากขึ้นจากการป้องกันยาเสพติด ($\bar{X}=2.80$) มีความภาคภูมิใจ
จากการป้องกันยาเสพติด ($\bar{X}=2.52$) ระดับน้อย 1 ข้อ ได้รับคำชมเชยจากประชาชน ($\bar{X}=2.16$)
ระดับน้อยสุด 1 ข้อ ได้รับใบเกียรติคุณ ($\bar{X}=2.06$)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 9 จำนวนความถี่ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ	
1	เยาวชนขาดความอบอุ่น เพราะครอบครัวแตกแยก	28
2	ควรจัดการกับนักเรียน นักศึกษาที่จับกลุ่ม ไม่เข้าเรียนหนังสือมั่วสุ่มเสพ ยาตามหอพัก บ้านเช่า	46
3	เศรษฐกิจไม่ดีทำให้มีผู้ว่างงานมาก หัน ไปเสพยา เสพติด	18
4	ต้องจัดการกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้ายาเสพติด ในชุมชน	20
	ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ในการตัดสินใจ	
1	ผู้นำชุมชนต้องมีความเข้มแข็งจัดการกับปัญหาเสพติด	30
2	สถาบันการศึกษาควรมีส่วนร่วมชี้เบาะแส การจำหน่ายยาเสพติด ต่อ เจ้าหน้าที่	22
3	จัดสัมมนาอบรมให้ความรู้ เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชน สม่่าเสมอ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	20
1	ควรจัดงบประมาณสร้างงานให้ผู้ว่างงานในชุมชนทำอย่างต่อเนื่อง	43
2	การใช้วิทยุชุมชนประชาสัมพันธ์ ถึงโทษภัยของยาเสพติด	35
3	จัดสถานที่ออกกำลังกาย แข่งขันกีฬาเพื่อความสามัคคีในชุมชน	31
	ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการประเมินผล	
1	ต้องติดตามตรวจสอบ การทำงานและหาข้อบกพร่องการแก้ปัญหา เสพติดในชุมชน	18
2	ควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นผลการปฏิบัติงานผู้นำชุมชน	15
3	ควรสรุป เพื่อรายงานผลการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	13
	ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการรับผลประโยชน์	
1	ต้องนำผู้ติดยาเสพติด ไปบำบัดรักษาให้หายขาด	16
2	การให้โอกาส และเป็นกำลังใจแก่ผู้ที่เลิกยาเสพติด	35
3	การชมเชยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ทำให้ชุมชนปลอดภัยจาก ยาเสพติด	14

จากตารางที่ 9 พบว่า ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุของประชาชนจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรจัดการกับนักเรียน นักศึกษา จับกลุ่มไม่เข้าเรียนหนังสือมั่วสุม เสพยา เสพติด (ความถี่ = 46) ปัญหาเยาวชนขาดความอบอุ่น เพราะครอบครัวแตกแยก (ความถี่ = 28) ต้องจัดการกับเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ค้ายาเสพติดในชุมชน (ความถี่ = 20) และเศรษฐกิจไม่ดีทำให้มีผู้ว่างงานมาก หันไปเสพยา เสพติด (ความถี่ = 18)

ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุของประชาชนจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้นำชุมชน ต้องมีความเข้มแข็ง จัดการกับปัญหาสาเหตุ (ความถี่=30) สถาบันการศึกษาต้องมีส่วนร่วมชี้เบาะแส การจำหน่ายยาเสพติดต่อเจ้าหน้าที่ (ความถี่=22) และจัดสัมมนาอบรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชน สม่ำเสมอ (ความถี่=20)

ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุของประชาชน จากมากไปน้อย ดังนี้ ควรจัดงบประมาณสร้างงานให้ผู้ว่างงานในชุมชนอย่างต่อเนื่อง (ความถี่=43) การใช้วิทยุ ชุมชนประชาสัมพันธ์ ถึงโทษของยาเสพติด (ความถี่=35) และจัดสถานที่ออกกำลังกายแข่งขันกีฬาเพื่อความสามัคคีในชุมชน (ความถี่ = 31)

ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมประเมินผล โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุของประชาชน จากมากไปน้อย ดังนี้ ต้องติดตามตรวจสอบ การทำงาน และหาข้อบกพร่อง การแก้ไขปัญหาสาเหตุใน ชุมชน (ความถี่ =18) ควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นผลการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชน (ความถี่ = 15) และสรุปเพื่อรายงานผลการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุ (ความถี่ = 13)

ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุของประชาชนจากมากไปน้อย ดังนี้ การให้โอกาส และเป็นกำลังใจแก่ผู้ที่เลิกยาเสพติด (ความถี่=35) ต้องนำผู้ติดยาเสพติด ไปบำบัดรักษาให้หายขาด (ความถี่ = 16) และชมเชยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างจริงจังทำให้ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด (ความถี่ = 14)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน บ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. คำถามการศึกษา
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปผลการศึกษา
9. อภิปรายผลการศึกษา
10. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอนแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำถามการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับใด
2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีอะไรบ้าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น มี 3 ชุมชน โดยแยกเป็นเพศ ชาย 571 คน เพศ หญิง 630 คนจำนวนทั้งสิ้น 1,201 คน (สำนักทะเบียนราษฎรเทศบาลนครขอนแก่น. 2550 : 1 - 2)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 3 ชุมชน รวมทั้งสิ้น 300 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของยามานะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ประสบการณ์ทำงานในชุมชน และชุมชนอาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิด สอบถามระดับการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรของประชาชนในบ้านคอนกรีต ค้างคองในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์ โดยใช้สูตร IOC : (Index of congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

2.1.1 นายธีรพงษ์ เจริญผ่อง วุฒิการศึกษา ศศ.ม.(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ตำแหน่ง นายช่างชลประทานชำนาญงาน สำนักงานชลประทานที่ 6 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

2.1.2 นางสาวนิพิฐา กุลจิต วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ/หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนชุมชนหนองสอวิทยาคาน หมู่ที่ 2 ตำบลลำปาว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

2.1.3 นางสุกัลยา สารศาสตร์บัญชา วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองบอนหัวหนองเหล่าขาว ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีศึกษา

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) กับประชาชนในชุมชนบ้าน โนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.46 – 0.76 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 (ดังแสดงในภาคผนวก ข) แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้นำชุมชนบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อประสานในการเก็บข้อมูล เริ่มเก็บข้อมูลเดือน ธันวาคม 2553 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 30 วัน
2. ผู้ศึกษาใช้ระเบียบวิธีศึกษาเชิงปริมาณ โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งผู้ศึกษาได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้ครบตามจำนวน 30 ชุด ตรงตามเวลา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ คือร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นใช้ ค่าความถี่ (Frequency)

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน โดยภาพรวม และรายด้านของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน โดยรวม และรายด้านของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน โดยภาพรวมและรายด้าน ของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก มี 1 ด้าน คือ ด้านการรับผลประโยชน์ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ด้านการดำเนินการ ด้านประเมินผล และอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการตัดสินใจ

2. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.1 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ มีดังนี้ หน่วยงานของรัฐ ควรเร่งดำเนินการปราบปรามเจ้าหน้าที่รัฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้นำยาเสพติดนอกพื้นที่ เพื่อขยายยาเสพติดให้แก่เยาวชนที่ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว เยาวชนที่ว่างงานเพราะมีปัญหาเศรษฐกิจ รวมทั้งนักเรียน นักศึกษาหนีเรียน ไม่ยอมเข้าเรียนหนังสือ เจ้าหน้าที่ต้องจัดการลงโทษผู้ค้าและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่าง

2.2 ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจ มีดังนี้ ผู้นำชุมชนที่มาจากการเลือกตั้ง แม้จะไม่มีอำนาจในการจับกุม แต่ต้องแสดงวิสัยทัศน์ ความเป็นภาวะผู้นำอย่างเข้มแข็ง ประสานกับผู้นำสถาบันการศึกษาในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลปัญหายาเสพติด ตลอดจนการรณรงค์ติดป้ายประกาศในชุมชนเพื่ออธิบายถึง โทษของภัยยาเสพติด และดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการชี้เบาะแสแหล่งการจำหน่ายยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน

2.3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การที่หน่วยงานของรัฐจะเน้นใช้กำลังปราบปรามอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องให้เจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งลงพื้นที่จัดประชุมสัมมนาย่อย ประชาสัมพันธ์ทั้งทางสื่อวิทยุชุมชน ให้ความรู้แก่ประชาชนและเยาวชน ถึงโทษภัยของยาเสพติด ในด้านต่างๆ จัดหางานและสร้างงานให้ผู้ว่างงานในชุมชนทำ และการจัดหาสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ มีการแข่งขันกีฬาเพื่อความสามัคคี เป็นการตัดตอนเพื่อทำให้ประชาชนห่างไกลจากยาเสพติด อีกทางหนึ่ง

2.4 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีดังนี้ หน่วยงานของรัฐได้แก่เทศบาลนครขอนแก่น ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นำชุมชนที่รับผิดชอบดูแล บริหารชุมชน ควรจะส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการทำงาน

ของผู้นำชุมชน ด้วยการทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลงคะแนนเสียงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเพื่อสรุปผลงานส่งเทศบาล

2.5 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีดังนี้ หน่วยงานของรัฐควรนำผู้ติดยาเสพติดมาบำบัดให้หายขาด เป็นการให้โอกาสเป็นกำลังใจแก่เยาวชน ผู้ที่เลิกเสพติด และชมเชยแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม และรายด้าน ได้มีข้ออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในบ้านคอนหวานาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ในภาพรวมมีอรรถ อธิบาย ได้ ดังนี้

ประชาชนในทั้ง 3 ชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 36-45 ปี ซึ่งอยู่ในวัยทำงานประจำ และค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัวด้วย ประสบการณ์ที่สะสมมา ทำให้เล็งเห็นว่า ภัย ยาเสพติดบ่อนทำลายกำลัง และสติปัญญาของผู้ที่เสพเข้าไป โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปีจำนวนมาก อยู่ในวัยเจริญเติบโต กำลังศึกษาค้นคว้าความรู้ อยู่ เหนือหน้านั้นจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต การที่ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ และผู้นำชุมชน โจทย์สำคัญคือ การแก้ไขปัญหาเสพติด ซึ่งทุกคนสละเวลาให้ความร่วมมือ ด้วยใจ การร่วมกันวางแผนการทำงาน เช่น การค้นหาปัญหาและสาเหตุ การร่วมกันตัดสินใจดำเนินการ การนำผลงานที่ร่วมกันทำมาสรุป และประเมินผลเพื่อหาข้อบกพร่อง เพื่อดำเนินงานให้มีความรัดกุมต่อไป และการรับผลประโยชน์ซึ่งอาจจะเป็นการสนับสนุนทุน วัสดุ แรงงาน ที่ผู้มีจิตศรัทธามอบบริจาค หรือการได้รับคำชมเชยให้กำลังใจจากประชาชนในพื้นที่

ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม อาจจะทำให้ความร่วมมือได้ไม่เต็มที่ เพราะมีภาระกิจส่วนตัวต้องทำประจำอยู่ ทำให้ผลการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนบ้านคอนหวานางทั้ง 3 ชุมชน ผลงานออกมาอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุ กล่าวคือ ประชาชนทั้ง 3 ชุมชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความวิตกกังวลต่อภัยของยาเสพติดจึงได้อาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการสำรวจจัดลำดับความสำคัญของปัญหา นำปัญหายาเสพติดที่พบในพื้นที่มาแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ซึ่งประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุมชนบ้านคอนหญ้านาง โดยผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มีการ อบรมให้ความรู้ และมีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจน ครอบคลุม และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัครบุตร อัครสุขบุตร (2546 : 219) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 278 คน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่าการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านเปรียบได้ในปัจจุบันก็คือ ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลเมือง กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านจะมีกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ช่วย โดยรับนโยบายจากนายอำเภอมาปฏิบัติ เช่น นโยบายการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งในประเด็นต่อไปนี้ คือ การมีส่วนร่วมยอมรับ และชักชวนผู้อื่นให้ยอมรับผู้ที่ผ่านการรักษาบำบัดแล้วให้กลับสู่ชุมชน การมีส่วนร่วมแจ้งข้อมูลการผลิตยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ และประกาศชี้แจงถึงโทษของยาเสพติดผ่านหอกระจายข่าวในหมู่บ้านเป็นการร่วมมือ ร่วมใจกันทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นพื้นที่สีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติด ตามนโยบายของผู้บริหารอำเภอเมือง

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กล่าวคือ ประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า อยู่ในระดับน้อย เนื่องด้วยการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผน เป็นขั้นเป็นตอน เพื่อกำหนดวิธีการขอ งบประมาณสนับสนุนและการตัดสินใจประเมินผลงาน เพื่อกำหนดคน งบประมาณและวัตถุประสงค์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ซึ่งมีอยู่หลายประการที่ประชาชนไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้ เพราะอยู่ในอำนาจการตัดสินใจของผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับจิรัฐภาคย์ อิมแก้ว (2548 : 47) ผลการศึกษาพบว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมของรูปแบบผ่านตัวแทนนั้น เป็นเหตุทำให้ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารจัดการ

กล่าวคือ ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติการหรือการดำเนินการ ขั้นตอนการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกัน ขั้นตอนการตัดสินใจ ประเมินผล ทั้งที่รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 ในมาตรา 78 เขียนไว้ว่ารัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนา

เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองรวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในมาตรา 56-57 บุคคลย่อมมีสิทธิรับทราบข้อมูลข่าวสาร สาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะร่างไว้เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างดี แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับผู้สั่งการยังขังหวงและติดขัดในอำนาจอยู่ โดยอ้างว่าเป็นความลับของราชการเปิดเผยไม่ได้ เพราะฉะนั้นในทางปฏิบัติจริงประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ในทุกขั้นตอน จะเป็นได้เพียงผู้สังเกตการณ์ ผู้ซึ่งข้อมูลเบาะแส มีส่วนร่วมอยู่ห่างๆ เท่านั้น

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ กล่าวคือ ประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในการจัดกิจกรรม อบรมสัมมนา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับผู้นำชุมชนอื่น ซึ่งเจงถึงโทษภัยของยาเสพติดรวมทั้งจัดกิจกรรมลานกีฬา ดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เช่น ทุน วัสดุ อุปกรณ์ และแรงงาน เนื่องจากการจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องมีค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของวรรณัฐ ติรประเสริฐสิน (2544 : 105) ได้ศึกษาการพัฒนาบทบาทผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในระดับชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้นำชุมชนยังมีปัญหาในการปฏิบัติ เนื่องจากครอบครัวไม่สนับสนุนการปฏิบัติงาน การขาดแคลนงบประมาณ และความร่วมมือของประชาชนในการสนับสนุนกิจกรรม รวมทั้งยังขาดทักษะ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ในรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 รัฐต้องกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และบริหารกิจการท้องถิ่นเองได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หมู่บ้านต่างๆ ขอมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในเขตเทศบาล และเทศบาลก็แบ่งหมู่บ้านออกเป็น ชุมชนต่างๆ มีการเลือกตั้งผู้นำชุมชน และคณะกรรมการชุมชนเข้ามาบริหารราชการแทน กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการบุคคลากร โดยมีการรวมศูนย์อยู่ที่นายกเทศบาลเป็นผู้สั่งการให้นโยบายแก่ผู้นำชุมชนไปปฏิบัติ ผู้นำชุมชนมาจากการเลือกตั้งของประชาชนจะต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์เข้มแข็งเป็นนักประสานที่ดีกับประชาชนในชุมชน และผู้นำชุมชนอื่นในการขอความช่วยเหลืองบประมาณต่างๆ นำมาพัฒนาชุมชน และสังคมให้มีความเข้มแข็งยั่งยืน

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล กล่าวคือ ประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การแสดงความคิดเห็น ตรงไป ตรงมาเพื่อตรวจสอบค้นหาข้อบกพร่อง เป็นระยะ และประเมินผลสรุปรวบรวมเพื่อรายงานผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับสุदारวรรณ์ มีบัว (2547 : 141-142) พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบล ในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก

อธิบายได้ว่า การที่ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนด้าน ขั้นตอนการตัดสินใจ ขั้นตอนการปฏิบัติการ ขั้นตอนการรักษาผลประโยชน์ ขั้นตอนการประเมินผล และแสดงความคิดเห็นคัดค้านเนื้อหาสาระของร่างแผนต่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ตามลำดับ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ด้วยการนำเอาข้อเท็จจริงมาพูดอย่างตรงไปตรงมา ใน ที่ประชุมย่อมเป็นข้อมูลเพื่อนำไปปฏิบัติงานตามแผนในขั้นตอนต่างๆ และประเมินผลงานเป็น ระยะ เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องให้ได้แผนงานที่ดีที่สุด ก่อนที่จะสรุปผลงานทั้งหมด นำเสนอต่อที่ ประชุมเพื่อพิจารณา เป็นมติต่อไป

5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ กล่าวคือ ประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีความมุ่งมั่นเข้ามามีส่วนร่วมเผื่อระวังดูแล การแพร่ระบาดของ ยาสเสพติดในชุมชน ติดตามผู้มีพฤติกรรมน่าสงสัย ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากพบเห็นก็จะ ประสาน ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการต่อไปทำให้ครอบครัวมีความ อบอุ่น ลูกหลานและประชาชนในชุมชนปลอดภัย จากยาเสพติด การได้รับคำชมเชย และทำให้มี ความภูมิใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมแก้ปัญหาเสพติดในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวุดฒิพงษ์ ภักดีกุล (2549 : 160) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของคณะ กรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ในด้าน เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อาชีพ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวก

กล่าวได้ว่า บุคคลชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปีขึ้นไปในทั้ง 3 ชุมชน ซึ่งถือ ว่ามีประสบการณ์ในชีวิตอย่างสูง ที่มีความห่วงใยในชีวิต อนาคตของเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ใน การระบาดของภัยยาเสพติดในชุมชน จึงพร้อมใจมีเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออก แสดงความ คิดเห็น ให้ความร่วมมือในทุกๆ โอกาสเท่าที่จะกระทำได้ เพื่อทำให้ชุมชนของตนเองให้มีความน่า อยู่ และปลอดภัยจากยาเสพติด ลูก-หลาน ต้องมีอนาคตที่ดีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ใน บ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.1 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ นั้นประชาชนชนใน ชุมชน มีความเห็นว่า หน่วยงานของรัฐควรรับดำเนินการปราบปรามเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอิทธิพลที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับ ผู้จำหน่ายยาเสพติดนอกพื้นที่ ที่เข้ามาจำหน่ายยาเสพติดให้แก่เยาวชนที่ขาดความ อบอุ่นในครอบครัว เยาวชนที่ว่างงาน ด้วยปัญหาเศรษฐกิจตลอดจนนักเรียน นักศึกษาที่ไม่ยอมเข้า

เรียนหนังสือจับกลุ่มมั่วสุมเสพยาเสพติดตามหอพักและบ้านเช่าทั่วไปในชุมชน เห็นควรเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาสนใจ และใส่ใจปัญหาเสพยาเสพติดในชุมชนอย่างจริงจัง

2.2 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นั้นประชาชนในชุมชนมีความเห็นว่า ผู้นำชุมชนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในชุมชน และได้รับการแต่งตั้งจากฝ่ายการเมืองในเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อทำหน้าที่ดูแล ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในชุมชนจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่เกรงกลัวอิทธิพลใดๆ ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้นำสถาบันศึกษาต่างๆ ในชุมชนเพื่อร่วมกันดูแลปัญหาเสพยาเสพติดในสถาบันการศึกษา ช่วยกันรณรงค์ตีตป้ายประกาศ อธิบายถึงโทษภัยของยาเสพติดให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปทราบ และเป็นผู้นำประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ชี้อาสา เมื่อพบเห็นผู้จำหน่ายและผู้เสพยาเสพติดทำให้ ปัญหาเสพยาเสพติดในชุมชนก็จะลดน้อยลง

2.3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประชาชนในชุมชนมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการปราบปรามยาเสพติดในชุมชนอย่างจริงจัง จัดสายตรวจดูแลเฝ้าระวังทุกชั่วโมง และทำการปราบปรามอย่างเดียวไม่เพียงพอต้องให้ความรู้แก่ประชาชน ด้วยการใช้วิทยุชุมชน ประชาสัมพันธ์ ถึงโทษของยาเสพติด ของบประมาณจากทางเทศบาลนครขอนแก่น สร้างงานในชุมชนให้แก่ผู้ที่ว่างงาน มีงานทำ จะได้ห่างไกลจากยาเสพติด ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ตัดทอนการจำหน่ายยาเสพติดในชุมชน

2.4 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนมีความเห็นว่าผู้มีอำนาจในเทศบาลนครขอนแก่น เห็นควรมีการสรุปประเมินผลงานผู้นำชุมชน ทุกเดือนว่าในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด ในชุมชนผลปรากฏว่า ยาเสพติดลดลงหรือเพิ่มขึ้น ในการประเมินผลงานผู้นำชุมชน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย

2.5 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์ยกย่องให้โอกาส เป็นกำลังใจแก่ผู้ที่เลิกยาเสพติด ได้ และแสดงตนเป็นพลเมืองดีคอยชี้เบาะแสยาเสพติดให้แก่เจ้าหน้าที่ ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อความสุข ความปลอดภัยของประชาชนและครอบครัวมีความอบอุ่นปราศจากยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อ เทศบาลนครขอนแก่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อประชาชน กล่าวคือ ประชาชนในชุมชนควรให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ การระบาดของยาเสพติดในชุมชนแล้วนำมาพิจารณาอย่างมีเหตุผล เพื่อที่จะได้ข้อมูลในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจน การตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง นอกจากนี้จะเป็นการตระหนักต่อหน้าที่พลเมืองที่ดีของสังคมแล้ว ยังเป็นการเฝ้าระวังปัญหาเสพติด มิให้แพร่ขยายออกไป ซึ่งจะเป็นการตัดวงจร ที่จะนำไปสู่ในระดับ อำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1.2 ข้อเสนอแนะต่อ เทศบาลนครขอนแก่น ควรตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องให้ความรู้ ความเข้าใจในการกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน นโยบายสาธารณะ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ด้วยการจัดทำแผนพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมระดับท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน เห็นควรให้งบประมาณเพื่อจัดสร้างงานในชุมชนให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่ประชาชน เยาวชนจะได้มีงานทำ ห่างไกลจากยาเสพติด และควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อกระตุ้นให้ประชาชน เยาวชนในพื้นที่ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว เป็นการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับปัญหาเสพติดทางวิทยุชุมชน อีกทางหนึ่งด้วย

1.3 ข้อเสนอแนะต่อ ผู้นำชุมชน กล่าวคือ ผู้นำชุมชนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในชุมชน และได้รับแต่งตั้งโดยนายกเทศมนตรี เทศบาลนครขอนแก่น ให้เข้ามาบริหารและประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในชุมชน ควรมีหลักการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง บริหารงานด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้มีการกำหนดนโยบาย การบริหารงานที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน เช่น การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร การวางแผนพัฒนา การติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ต้องมีพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่แสวงหาผลประโยชน์ ไม่เล่นพรรคเล่นพวก หากปฏิบัติตนได้ประชาชนก็จะเลื่อมใส ศรัทธายอมรับ และให้การสนับสนุน เลือกตั้งเข้ามาบริหารชุมชนต่อไป ทั้งยังทำให้ประชาชนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเข้ามามีส่วนร่วมบริหารชุมชนอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ควรศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติคของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

2.1 ควรดำเนินการค้นคว้าเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติค

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับบทบาท ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติคในชุมชน

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าศักยภาพ และความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเทศบาลนครขอนแก่น เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติคในชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

การปกครอง, กรม. การพัฒนาศักยภาพองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : สถาบัน
พระปกเกล้า, 2544.

-คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค4, สำนักงาน. สร้างเครือข่ายการ
ประชาสัมพันธ์ด้านยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค4, 2550.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
ชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2548.

จักรพงษ์ ฟองชัย. บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรในสังกัดภูธรจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544. ถ่ายเอกสาร.

จิรัฐภาคย์ อินแก้ว. บทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี
เทศบาลตำบลแม่มริม อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่
วิทยาลัยเชียงใหม่, 2548. ถ่ายเอกสาร.

จิตติวรรณ ภู่งประเสริฐ. จริยธรรมในผู้ติดยาเสพติด. วารสารต่อต้านยาเสพติด, 2538.

ถนัด ไบยา และคณะ. สถานภาพและการพัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชนในการป้องกัน และแก้ไข
ปัญหายาเสพติด จังหวัดน่าน : รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

ทะเบียนราษฎร์เทศบาลนครขอนแก่น, สำนัก. รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง. ขอนแก่น : สำนักทะเบียน
ราษฎร์เทศบาลนครขอนแก่น, 2550.

เทศบาลนครขอนแก่น. แผนพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปี 2542-2544. ขอนแก่น :
เทศบาลนครขอนแก่น, 2542.

_____ . ระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน. ขอนแก่น : กองสวัสดิการสังคมเทศบาลนคร
ขอนแก่น, 2549.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มือการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

- ปาริชาติ วลัยเสถียร. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, 2546.
- พระมหาวิระชัย ศรีหาพล. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546. ถ่ายเอกสาร.
- พีรพงษ์ หิรัญเกิด. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544. ถ่ายเอกสาร.
- มหาดไทย, กระทรวง. แผนแม่บท (ฉบับที่ 4) แผนงานย่อยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2534.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47ก. หน้า 1 24 สิงหาคม 2550.
- ราชการส่วนตำบล, กอง กรมการปกครอง. คู่มือปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2544.
- วรรณัฐ ตีรประเสริฐสิน. การพัฒนาบทบาทผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544. ถ่ายเอกสาร.
- วิชาการและวางแผน, กอง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนและป้องกันการปราบปรามยาเสพติด. กรุงเทพฯ : กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544.
- วิศาสตร์ สืบชมพู่. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้า ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551. ถ่ายเอกสาร.
- วุฒิพงษ์ ภักดีกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดขอนแก่น. กรอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2552. ขอนแก่น : ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดขอนแก่น, 2553.

สมนึก เพชรนาค. คณะกรรมการชุมชน, ฝ่ายสาธารณสุข ชุมชนสามแยกบ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ 13, ขอนแก่น, 15 สิงหาคม 2553 : บทสัมภาษณ์.

สังวาลย์ สอนผา. คณะกรรมการชุมชน, ฝ่ายป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย ชุมชนชุมชนสามแยกบ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ 13, ขอนแก่น, วันที่ 14 มิถุนายน 2553 : บทสัมภาษณ์.

สำเร็จ ไชยเสน. ความร่วมมือระหว่างองค์กรระดับอำเภอกับองค์กรระดับหมู่บ้านในการป้องกันปัญหาเสพติดพื้นที่สูง : กรณีศึกษาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542. ถ่ายเอกสาร.

สุชาดา จักรพิสุทธิ์. การศึกษาทางเลือกของชุมชน, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

สุดาวรรณ มีบัว. การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547. ถ่ายเอกสาร.

สุรวาท ทองบุ. การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2550.

เหรียญ ประจันตะเสน. ผู้นำชุมชนสามแยกบ้านดอนหญ้านาง หมู่ที่ 13, ขอนแก่น, วันที่ 15 พฤษภาคม 2553 : บทสัมภาษณ์.

อดิน ระพีพัฒน์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล : ศักดิ์โสภการพิมพ์, 2527.

อัครบุตร อัครสุขบุตร. การมีส่วนร่วมของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548. ถ่ายเอกสาร.

อุทัย ลาขภูคำ. พฤติกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในระดับชุมชน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาพัฒนาสังคม). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545. ถ่ายเอกสาร.

Oakley, P. *Approaches of To Partipation In Rural Development*. Geneva : IntemationOffice, 1984.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

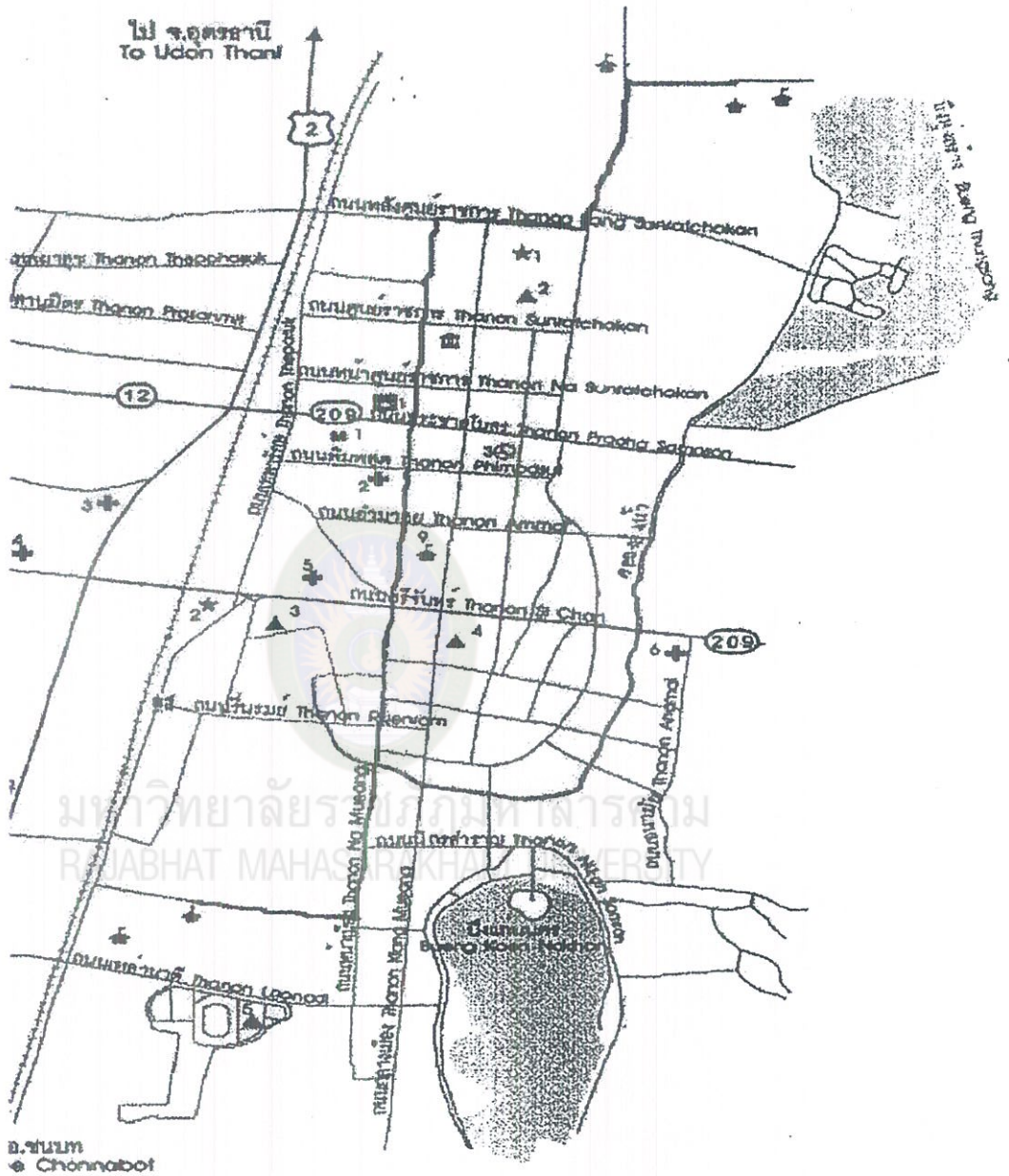
ภาคผนวก ก

แผนที่ชุมชนบ้านดอนหญ้านาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนที่ชุมชนบ้านดอนหญ้านาง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

ที่มา : ศูนย์การเรียนรู้บ้านดอนหญ้านาง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในบ้าน
คอนหญ่านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ่านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตามระดับการมีส่วนร่วม จำนวน 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ่านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงทั้งนี้จะได้ใช้เป็น ข้อเสนอแนะนำ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายเสพติดให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

3. คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน และผู้ศึกษาจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและใช้เฉพาะขอบเขตทางวิชาการในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามชุดนี้
อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์

นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ

นักศึกษารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือกเพียงข้อละ 1 คำตอบ

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 18 - 25 ปี () 26 - 35 ปี
() 36 - 45 ปี () ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา (ป.6)
() มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า
() มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือ ปวช. หรือเทียบเท่า
() อนุปริญญา หรือ ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป
() ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

() เกษตรกร () รับจ้างทั่วไป
() ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว () ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานที่ บ้านคอนหวานาง

() ไม่เกิน 10 ปี () 11-20 ปี
() 21-30 ปี () ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนบ้านคอนหวานาง

() เคยเข้าร่วม 1 - 3 ครั้ง
() ไม่เคยเข้าร่วม
() อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่

() ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ 14
() ชุมชนสามแยกบ้านคอนหวานาง หมู่ที่ 13
() ชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ 20

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ
ประชาชนในบ้านคอนหญ่่านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วม เพียงช่องเดียวเท่านั้น

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เสพติดของประชาชนในบ้านคอนหญ่่านาง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ						
1	ท่านมีการสำรวจปัญหาเพื่อการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
2	มีการ นำปัญหาเสพติดที่พบในพื้นที่มา นำเสนอในที่ประชุมผู้นำชุมชน					
3	ท่านมีการ กำหนดแนวทางการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในชุมชน					
4	ท่านแสดงความคิดเห็นที่เป็นประ โยชน์ต่อการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน					
5	ท่านมีการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เพื่อ เป็นแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดใน ชุมชน					
6	ท่านมีการ จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา ใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
1	ท่านตัดสินใจในการวางแผนปฏิบัติงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
2	ท่านตัดสินใจอนุมัติงบประมาณสนับสนุน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด					
3	ท่านสามารถ ตัดสินใจประเมินผลงาน ด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
4	ท่านสามารถตัดสินใจวางแผน เป็นขั้น เป็นตอน ในการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เสพติดของประชาชนในบ้านคอนหมู่บ้านง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
5	การตัดสินใจกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
6	ท่านสามารถ ตัดสินใจ กำหนดวิธีการ และ แนว ทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด ในชุมชน					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
1	ท่านสามารถ ดำเนินการสนับสนุน ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์และแรงงานในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด ในชุมชน					
2	ท่านสามารถ ดำเนินการ ประสานงาน ขอความ ช่วยเหลือจากภายนอกในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดของประชาชนในชุมชน					
3	ท่านสามารถ ดำเนินการจัดอบรม สัมมนาให้ ความรู้ประชาชนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด ในชุมชน					
4	ท่านสามารถ ดำเนินการชี้แจงถึงโทษภัยของยา เสพติดผ่านหอกระจายข่าว ในชุมชน					
5	ท่านสามารถ ดำเนินการจัดกิจกรรมลานกีฬา ด้านยาเสพติดในชุมชน					
6	ท่านสามารถ การดำเนินการ จัดอบรม แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำชุมชนอื่นในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
การมีส่วนในการประเมินผล						
1	ท่านสามารถ ประเมินผล เป็นระยะในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
2	ท่านสามารถ ตรวจสอบประเมินผลในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เสพติดของประชาชนในบ้านคอนหมื่นนาง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3	ท่านประเมินการทำงาน ค้นหา ข้อบกพร่องใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
4	ท่านการมีส่วนร่วมในการ รายงาน ผลการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
5	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นตรงไป ตรง มา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด					
6	ท่านมีส่วนร่วมประเมินผล สรุปรวบยอด ใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน					
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						
1	ท่านมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
2	ท่านมีความภาคภูมิใจ จากการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
3	ท่านได้รับคำชมเชยจากประชาชนในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
4	ชุมชนปลอดภัยมากขึ้นจากการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
5	ครอบครัวมีความอบอุ่นมาก จากการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					
6	ท่านได้รับใบประกาศเกียรติคุณในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด ในชุมชน					

ภาคผนวก ค

ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 8	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อ 9	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อ 10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 11	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
ข้อ 12	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อ 13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 24	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
ข้อ 25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 1 (ต่อ)

แบบสอบถาม	ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ในบ้านดอนหญ้านาง	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})
1. ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ	1	0.56
	2	0.57
	3	0.60
	4	0.59
	5	0.58
	6	.055
2. ด้านการตัดสินใจ	7	.048
	8	0.51
	9	0.46
	10	0.53
	11	0.19
	12	0.50
3. ด้านการดำเนินการ	13	0.74
	14	0.73
	15	0.76
	16	0.75
	17	0.72
	18	0.68
4. ด้านการประเมินผล	19	0.63
	20	0.61
	21	0.68
	22	0.62
	23	0.67
	24	0.66
5. ด้านการรับผลประโยชน์	25	0.64
	26	0.70

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของประชาชน ในบ้านคอนหญ้านาง	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})
5. ด้านการรับผลประโยชน์ (ต่อ)	27	0.71
	28	0.69
	29	0.72
	30	0.73
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ		0.95

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศร ๐๕๔๐.๑๕/ว ๐๐๘๒

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายธีรพงษ์ เจริญผ่อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน.....ชุด

ด้วย นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ รหัสประจำตัว M ๕๒๑๒๓๓๘๑๘ นักศึกษาปริญญาโท สาขา
รัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ศูนย์ขอนแก่น กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาหายาเสพติด ของประชาชนในบ้านคอนหล้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”
เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสมด้านเนื้อหา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เจริญศิริ)

คณบดีวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๕/ว ๐๐๘๒

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ

เรียน นางสาวกัญญา สารศาสตร์บัญชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ จำนวน.....ชุด

ด้วย นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ รหัสประจำตัว M ๕๒๑๒๓๓๕๑๑๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขา รัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ศูนย์ขอนแก่น กำลังทำการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด ของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” เพื่อให้การคั่นคว่ำอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านการวัดผลและประเมินผล สถิติ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เจริญศิริ)

คณบดีวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๕/ว ๐๐๘๒

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ

เรียน นางสาวนิพิพิตา กุลชิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ จำนวน.....ชุด

ด้วย นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ รหัสประจำตัว M ๕๒๑๒๓๓๕๑๑๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขา รัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ศูนย์ขอนแก่น กำลังทำการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด ของประชาชนในบ้านคอนหิน้ำนาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” เพื่อให้การคั่นคว่ำอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหาภาษา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เจริญศิริ)

คณบดีวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๕/๐๐๘๓

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ

เรียน นายเทศมนตรีนครขอนแก่น

ด้วย นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ รหัสประจำตัว M ๕๒๑๒๓๓๓๓๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขา รัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ศูนย์ขอนแก่น กำลังทำการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติด ของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” เพื่อให้การคั่นคว่ำอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งใน บ้านคอนหญ้านาง เขตเทศบาลนครขอนแก่น มี 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนหลังศูนย์ราชการ หมู่ที่ ๑๔ ชุมชน สามแยกบ้านคอนหญ้านาง หมู่ที่ ๑๓ และชุมชนริมทางรถไฟ หมู่ที่ ๒๐ จำนวน ๓๐๐ คน เพื่อนำข้อมูล ไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เจริญศิริ)

คณบดีวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๕/๐๐๘๔

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระ
เรียน นายเทศมนตรีนครขอนแก่น

ด้วย นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ รหัสประจำตัว M ๕๒๑๒๓๕๑๑๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขา
รัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ศูนย์ขอนแก่น กำลังทำการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสพติด ของประชาชนในบ้านคอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”
เพื่อให้การคั่นคว่ำอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้นักศึกษา
เข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการคั่นคว่ำอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง คือ
ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในบ้าน โนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่ประชากร
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เจริญศิริ)

คณบดีวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

ประวัติผู้ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นายสมานชัย สรวงศ์ศิริ
วัน/เดือน/ปีเกิด	18 ตุลาคม 2496
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	35/2 หมู่ที่ 13 ถนนกสิกรทุ่งสร้าง (สามแยกบ้านดอน) ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
ตำแหน่ง	เจ้าของกิจการค้าปลีก อุปกรณ์ไฟฟ้า และวัสดุก่อสร้าง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
พ.ศ. 2554	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม